

64. évf., 2010. I. 21., ára 50 dinár

3

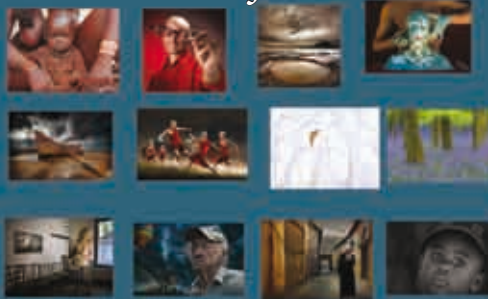
Jó Pajtás

A jövő heti Jó Pajtás
címdoldala és posztere

Eszéki művészfotó-kiállítás

Az Avatar meghódította a világot

A negyedik hétvégén sem lehetett elvenni James Cameron kék bennszülötteitől, a Na'viktól a pálmát: az Avatarra világszerte több mint 190 millió dollárért (majd 13 milliárd dinár) váltottak jegyet a nézők, a film eddigi bevételeit tekintve máris minden idők második legnagyobb kasszasikere. Az idegen bolygón játszódó 3D-s produkció összbevétele elérte az 1,34 milliárd dollárt (mintegy 90 milliárd dinárt), ezzel átvette A Gyűrűk Ura – A király visszatér helyét a bevételi örökranglistán, és másodikként felzárkózott Cameron korábbi, Titanic című filmje mögé. A romantikus katasztrófafilm 1997–1998-ban 1,84 milliárd dolláros (123 milliárd dináros) példátlan bevételi csúcst állított fel.

Megéri dolgozni!

December 11-én szüleimmel Budapestre, a budapesti Központi Statisztikai Hivatal által meghirdetett Így vigyázok az egészségemre című rajzpályázat díjkiosztójára mentem.

Péntek reggel örömmel keltem fel, mert egy új élmény előtt álltam. Tizenöt órára voltam hivatalos. Az út elég hosszúnak tűnt. A nyüzsgő városban igen nehezen lehetett haladni. A megadott időre érkezünk a helyszínre. A díjátadót a Központi Statisztikai Hivatal ebédlőjében rendezték meg. A szépen megterített asztalok már a közelgő ünnep hangulatát idézték. Volt ott pogácsa, aprósütemény, szaloncukor is, amit ajándékként az egyik szakközépiskola diákjai készítettek. A rajzpályázat szervezői kedvesen fogadtak bennünket. Nagyon megörültek, hogy mi innen, Szabadkáról el tudunk jutni Budapestre. A fődíjas és különdíjas rajzok mind ki voltak állítva. Több osztálytársam rajzát is meglectem. Ott volt Robi, Dani, Attila, Botond és Dávid munkája is.

A díjátadó elején a bírálóbizottság egyik tagja értékelte a beérkezett munkákat. Elmondása szerint nagyon nehéz volt dönteniük. Én II. helyezést értem el az alsósok korcsoportjában. A szatyorban sok-sok szép ajándék bújta meg. A tanító nénim is kapott ajándékot. Osztályom és az EmArt műhely is különdíjas lett. Szüleim lefotóztak a munkámnál.

Remélem lesz még sok ilyen élménytel díjkiosztóm. Nagyon boldogan indultam haza az ajándéksomagjaimmal. Megéri dolgozni!

Bencun Mia, 4. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Szép volt, jó volt, de nem volt elég!

Nagyon vártuk már a téli szünidőt, a havat, s amilyen gyorsan eljött, olyan gyorsan el is illant. Hogyan pihenték ki magukat az óbecsei Petőfi Sándor iskola tanulói? Elmeséli a hetedik Molnár Gergő, Péter Lea, Csernyák Huba, a hatodik Kéringer Karina, Bertók Izabella és a harmadikos Kéringer Dorina.

Huba nagyon örült a szünidőnek. Elmondása szerint, nem kellett tanulni, leckét írni, egyszóval semmi kötelezettsége sem volt. No, nehogy azt higgyétek, hogy végigaludta a szünidőt!

– Nagyon örültünk a hónap – jelenti ki Huba –, szánkóztunk, hólabdáztunk... Élveztem a szabadságot. Kipihentem magamat. Kedvemre olvashattam. Kiolvastam az Egri csillagokat. Mondhatom, nagyon jól szórakoztam. Sokat segítettem, mikor apukám nem volt otthon, mindent elvégeztem: ettettem az állatokat.

Lea szerint ez a szünidő elég gyorsan elszállt. Annyi minden történt vele: táncolni járt a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörbe, szánkózott a tesójával, unokatesóival, születnapokat ünnepelt.

– Mikor kimaradtunk a suliból, esett a hó – meséli Lea –, s gyakran kint voltunk, hógolyóztunk, hóember építettünk. Szeretek meg-

Szép volt... Huba, Gergő, Dorina, Lea, Karina és Izabella

ajándékozni másokat, s karácsonykor olyan jó érzés töltött el, hogy meglephettem a szeretteimet. Újévváráskor is nagy buli volt. A tesóm a szünetben ünnepelte a 16. születését, s én is ott lehettem. Egyre jobban kijövünk egymással. Az én születésnapom is a szünetben ünnepeltem, s az is jó hangulatban telt el. Mivel ráértünk, nem kellett tanulni, majdnem minden délután próbáltunk a kultúrkörben: Latin-amerikai és diszkótáncra készülünk a világbajnokságra, amely úgy tudom, hogy Lengyelországban lesz. Ricz Róbert a tánctanárnk. Nagyon szeretek táncolni. Számomra a zentai föllépésünk is nagy élmény volt, ugyanis találkoztam az ismerőssökkel.

Bertók Izabella nevével már találkozhattatok a Jó Pajtásban, ugyanis hírt adtunk a párizsi szerepléséről. Két éve második lett a zongoraversenyen.

– Sokat zongoráztam – mondja Izabella –, mert az idén is bizonyítani akarok. Sőt javítani szeretnék a két évvel ezelőtti eredményemen! Nagy élmény volt Párizsba menni, második helyezést elérni. Délelőttönként egyedül zongoráztam, de mikor hazajött anyukám a munkából, akkor

vele is gyakoroltam. Én is nagyon szeretem a havat, s bizony nagyon vártam már, hogy essen. Apukám levitt a Tiszára, s a töltésen ereszkedtünk. Sajnos hamar elolvadt.

Karina és Dorina élvezhette a nagy havat, ugyanis szüleikkel a bulgáriai Banskóra utaztak. Valójában csak az tudja megérteni, milyen élvezet a síelés, aki már átélte. A fölvonóval emelkedni föl a csúcsra, közben gyönyörködni a tájban, hallgatni a csendet. S aztán, mikor fölértél, ereszkedni, száguldozni lefelé...

– Az idén már hatodszor teletünk – meséli Karina –, s mivel ezúttal az iskolában nem szervezték meg a síelést, így ismerőseinkkel mentünk. Nagyon szép Bansko, sokkal szebb, mint Maljovica, ahova eddig szervezte a tornatanárnk a telet. Nagyon jó fölvonók vannak. Általában gondola vitt bennünket a csúcsra, de a négyülékes fölvonó is jó volt. Itt 16 km-es pálya is van! Ismerőseink gyerekeivel, Emesével, Hunorral, a tesómmal s apával síeltünk. Leginkább a piros és a kék pályákon száguldoztunk lefelé. Nagyon szép a szálloda is, még medence is van. Mivel délután négy óra tájban bementünk, estig, vacsoráig fürödtünk, szaunáztunk. Vittem a Pál utcai fiúkat, de nem olvastam el, nem volt időm. Szép volt, jó volt, ám a vége felé már hiányoztak a barátok.

– Én is hatodszor voltam telteni – teszi hozzá Dorina –, négyévesen tanultam meg síelni. Minden pályán lemegyek, élvezem a száguldozást. Itt korcsolyáztam életemben először. Ugyanis a faluban van korcsolyapálya, béreltünk korcsolyát, s a síelés után még korcsolyáztunk is. Mikor itthon volt hó, mi is lementünk a töltésre szánkózni. Apa vitt minket kocsival. Odakötötte a szánkónkat, és így húzott haza bennünket. Mivel szeretek olvasni, sokat olvastam a szünetben.

Gergő meg táborban járt, mégpedig a Bolyaiban. Az a terve, hogy nyolcadik után a zentai Bolyai Gimnáziumba iratkozik, mivel kedveli a matekot.

– A matematikai, informatikai szakra jelentkeztem – magyarázza Gergő. – Egész Vajdaságból jöttek tanulók. Voltunk vagy harmincan az osztályban. Naponta 6 órát matekoztunk, meg megtanultuk, hogyan kell ott viselkedni. Be kell tartani a szabályokat, nem szabad veszekedni, alkoholos italt inni... Megtetszett a kollégiumi élet, s örülök, hogy abba az iskolába mehetek majd. Persze mikor leesett a hó, a tesómmal mi is szánkóztunk.

Sikerekről, eredményekről gyerekszemmel

Különös, megfoghatatlan dolog a siker, de észrevesszük vagy sem, hétköznapijaink bővelkednek bennük, legfeljebb nem annak éljük meg őket, mert apróságokról van szó, és nem jelentenek számunkra sokat. Sok területen érhetünk el sikert, már egy jól megírt ellenőrző, egy ötös a naplóban, vagy egy versenyen elért előkelő helyezési is az lehet, de ugyanúgy családjaink körében vagy a szerelem terén is lehetünk sikeresek. Persze a siker néha csak egy dicséretben ölt testet, míg máskor kézzelfogható az eredmény, de bármelyik is legyen, mindig öröm megosztani azt a hozzánk legközelebb állókkal.

A szabadkai Đuro Salaj iskola nyolcadikos tanulói, **Nagy Tímea, Budincsevitig Brigitta, Mácsai Noémi és Kadván Zsuzsanna** saját sikereikről, az elmúlt évről és a jövőben elérhető sikereikről mesélnek most nektek.

Zsuzsi az elmúlt évből arra emlékszik vissza legszívesebben, amikor a színjátszó csoportjuk előadta a Dzsungel könyve című musicalt és a közönség többször is visszatapsolta őket.

– Azt hiszem, ez az előadás volt életem eddigi legnagyobb sikere. Persze más területeken is fontosnak tartom, hogy eredményeket érjek el, és általában azt tartom szem előtt, hogy el is érem, amit szeretnék, és igyekszem nem gondolni a kudarcra. Az előző évem tulajdonképpen sikeres volt, egyrészt az előadás miatt, de például eljutottunk a tengerre is, ahol nagyon szép volt, és azt is sikerként élem meg, hogy jó lett a bizonyítványom. Jeles helyett kitűnő lettem. Egyelőre konkrét dolgokat, vagyis hogy miben szeretnék sikeres lenni, nem tudnék mondani. Talán a munkám lenne majd az egyik, és mivel asztmás vagyok, szeretnék kigyógyulni belőle. Az mindenképpen siker lenne, ha egészségebb lennék, bár ez nem tőlem függ. Szeretnék persze a színjátszás terén is további sikereket elérni, és mivel időnként verseket, novellákat is írok, ha egyszer nyomtatásba kerülne, az biztosan nagy eredmény lenne – mondja Zsuzsi.

– Ha sikerélményem van, akkor rettenetesen boldognak érzem magam, és minden másnak is jobban örülök. A tavalyi év legnagyobb sikere, hogy mivel egy másik iskolából jöttem át ide, idegen voltam, mégis befogadtak, úgy kezelték, mintha évek óta ismernének és szereztem néhány jó barátot is – tudjuk meg Noémitől. – Más téren nincs nagyon miről beszámolnom, talán azért, mert én sem nagyon próbálkoztam eredményeket felmutatni. Meg nem is sikerülhet minden. Ilyenkor persze lehangol a kudarc, de mindig van, akikre számíthatok, és felvidítanak, azután pedig megy az élet tovább. Sikerként élem meg a dicséretet, a jó osztályzatot, egy jó iskolai napot, vagy ha hosszú idő után megveszem, amire vágyom, akkor annak is örülök, és valamilyen módon sikerként élem meg, bár a nem megfogható dolgok nekem többet érnek. Szeretnék majd egy jó középiskolába bejutni, amihez sikerülnie kell a felvételinek, illetve majd a munkámban is szeretnék eredményes lenni, vagyis hogy elismerjék a munkámat, amiért jó fizetést is adnak, és persze a család körében is szeretnék sikerélményeket átélteni.

Brigittának egyelőre a tanulás a legfontosabb, és persze ezzel együtt a jó osztályzatok, majd a felvételi vizsga. Nem is meglepő, hogy amikor a sikerről van szó, elsősorban az iskolai sikerekről beszél.

– Ha itt érek el eredményeket, az számomra nagy öröm, mert az a célom, hogy szinkitűnő legyek. Versenyeken is részt vettem már, és jó érzés, amikor nyerek. Persze valahol az is siker számomra, ha otthon egészség, boldogság van, mert akkor én is nyugodt vagyok. A siker szerintem sok mindentől függ, elsősorban saját magunktól, attól, mennyire küzdünk azért a valamiért, persze a szerencsén, vagy mások támogatásán is sok múlik. Néha még pénz is kell a sikerhez – nevet Brigi. – Számomra a tárgyi dolgok kevésbé jelentik a sikert, inkább a

belefektetett időt, energiát értékelem, amivel megkerestem rá a pénzt, de mondjuk az iskolai diploma is azért kézzelfogható dolog lesz. Úgy gondolom, az ember a szerelemben is lehet sikeres, vagyis ha összejön azzal, aki már hónapok óta tetszik neki, vagy akivel összeillik, az jó dolog. Míg a siker boldoggá tesz, kudarc esetén a szüleimhez vagy a barátaimhoz fordulok, és ők megvigasztalnak, felvidítanak, így a kudarc érzése nem tart sokáig, igyekszem nem gondolni rá.

Tímea szerint a siker csak akkor ér igazán valamit, ha azt van kivel megosztani. Sajnos időnként megesik, hogy mások csak egy legyintéssel elintézik azt, aminek mi annyira örülünk.

– Nekem már volt ilyen élményem, és egyáltalán nem jó érzés. Persze azért vigyázni kell, hogy a sikereinkről való beszéd ne legyen dicsekvés, ezért én inkább csak nagyobb dolgokat, sikereket osztok meg másokkal. Amit sikerként életem meg, az a matekverseny és hogy továbbjutottam, a jó bizonyítvány, vagy hogy szereztem új barátokat. Valamilyen szinten siker lehet az is, ha egy számítógépes játékot játszva eljutunk a következő szintre, de én inkább olyan dolgokat tartok fontosnak, hogy letesszem-e a felvételit, abba az iskolába iratkozhatok, amelyikbe szeretnék, lesz-e jó munkahelyem, milyen lesz a családi életem. A szerelem terén pedig az, hogy viszonosszeretnek-e. Nekem is kevésbé fontos, hogy valamilyen tárgyban testesüljön meg a siker, bár mondjuk, ha saját keresetemből sikerülne vennem egy olyan házat, amelyet szeretnék, az nagy siker lenne. Sajnos sokszor a kudarc lehetősége van előttem, ami elvonja a figyelmemet az eredményről, bár van, amikor pontosan emiatt küzdök még jobban. A siker érzése engem mindig boldoggá tesz, bármiről legyen szó, csak sajnos nem tart nagyon sokáig az öröm.

Sztojánovity Livia

Téli berek

Nyuszt

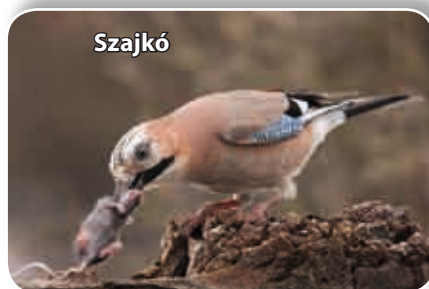
Csuszka

Ha ember lép az erdőbe, gyakran a szajkó hangos, recsegő vészkiáltása fogadja. Ezt a hangot jól ismerik az ott élő állatok, felfigyelnek rá, s ha kell, menekülnek. Ha viszont sikerült kijátszanunk a kék szárnyú mátyásmadár éberségét, megfigyelhetjük, amint az előző év októberében eldugdosott tölgymakkok után keresgél. Általában meglepő biztonsággal meg is találja az elrejtett csemegét, de az avarba dugott sok száz makk közül mindig akad néhány tucat, amely – ha az erdei egerek és pockok vagy a turkáló vaddisznók nem bukkannak rá – tavasszal kicsírázhat, hatalmas faóriássá növekedhet.

A szarvasok közül az öregebb bikák január végén vagy február elején hullatják el agancsukat, ezt a folyamatot azonban számos tényező befolyásolhatja. Az agancs levetését a tél végén fokozatosan növekvő megvilágítási időtartam hatására az átmeneti tesztoszteronszint-emelkedés indítja meg (Páll). Általában a jó erőben levő bikák válnak meg először fejdíszüktől. Amikor az agancs lehullik, a bika többnyire félrehúzódik a többiektől, de a még fejdíszüket viselő állatok gyakran el is verik maguk közül. A csapat csak akkor egyesül újra, amikor már valamennyien agancs nélkül járnak. A téli erdőben a gyakran nélkülöző szarvasoknak különösen sok nyugalomra van szükségük, erre a kirándulások során mindig gondolni kell. Nem szabad például (egyébként is tilos!) kutyát vinni a fák közé.

A mókus nem alszik téli álmot, ezért a nyár végén és ősszel neki is gyűjtögetnie kell. Vagy az avarban rejti el a tölgy- és bükkmakkot, mogyorót, esetleg gombadarabkákat, vagy tágasabb faodúban tárolja az eleséget. Az eldugdosott zsákmányt éppen olyan ügyesen

keresi és találja meg, mint a szajkó, pedig néha arasznnyi vagy még mélyebb hóban kell ásnia. A mókus egyike a mindenki által kedvelt, vonzó megjelenésű és nappali életmódja miatt gyakran megfigyelt erdei állatoknak. Hazai állományát a nyuszt fokozatos terjeszkedése veszélyezteti. A sárga mellényes ragadozó ugyanolyan ügyesen mozog a fákon, s a kiszemelt mókust a végkimerülésig üldözi. Ahol ez a ragadozó megtelepszik, onnét a vörös bundás, kedves légtornász előbb-utóbb eltűnik.

Szajkó

Míg az erdei utakat télen hó borítja, a parkok és az arborétumok sétányait, legalábbis részben, takarítani szokták. Ezt nyomban ki is használják bizonyos madárfajok. A fekete rigók, a cinegék és az áttelelő erdei pintyek itt keresgélnek elhullatott morzsák után. Sajnos, a parkokban ritkán etetnek szervezeten, de a felfüggesztett, napraforgóval teli flakonok azt bizonyítják, hogy sokan szeretik a madarakat, s gondolnak az inséges időben éhező cinegére és társaikra.

Az etetők körül gyülekeznek a városi parkokban teletölvetési varjak is. A flakon oldalába vágott lyukban megkapaszkodni nem tudnak,

így azokra a hóra hullott napraforgószemekre várnak, amelyeket a cinegék és a verebek ejtenek le nagy igyekezetükben. A cinegék és a fekete rigók egyébként rendszeresen felkeresik a sétányok mellett elhelyezett hulladékgyűjtő kosarakat is, alaposan átvizsgálják azokat, s minden ehető elfogyasztanak. A Gellérthegyen egy alkalommal macskát figyeltem meg, amely türelmesen várakozott az egyik szemeteskosár közelében, valószínűleg nem véletlenül.

A csuszka állandó lakója az öreg fákban és harkályodúkból bővelkedő parkoknak és arborétumoknak. A hímek nagyon korán, már januárban hangosan füttyögni, trillázni kezdenek. A párok egész évben együtt és a revír területén maradnak, és szinte mindig egymás közelében keresgélnek. Bár nyilvánvalóan látják egymást, mégis viszonylag sűrűn hallatják jellegzetes kapcsolattartó hangjukat. A csuszka az egyik legérdekesebb életmódú madarunk, a parkokban élők különösen bizalmasak, könnyen megfigyelhetők. Az etetőre járó csuszkák egyszerre több magot is a csőrükbe kapnak, s azokat fakéreg mögé, a törzs repedésébe, épületek zugaiba rejtik. Hasonló módon raktároznak a parkokban rendszeresen előforduló barátcinegék is.

Ezen az élőhelyeken mindig találkozhatunk legalább néhány áttelelő vörösbeggel. Nekik a túlelélő sűrűségek rejtékhelyet és táplálékot egyaránt kínálnak. Március elején a hímek már rendszeresen énekelnek, s ilyenkor szólnak meg a télire itthon maradó erdei pintyek is.

Sch. E.

Mókus

Szarvas

Barátcinege

Eszközhasználó polipok?

Meglepő viselkedést vettek filmre a tenger fenekén

Egy polipfaj is csatlakozott az eszközhasználó állatok egy-
re gyarapodó táborához. A kutatók sokáig úgy gondol-
ták, hogy az embert részben az eszközök használatának
képesége különbözteti meg az állatoktól. Ez a nézet azonban
már hosszú ideje tarthatatlan: fölfedeztek eszközhasználó főem-
lősöket, madarakat és más állatokat is, ám ez az első eset, hogy
gerinctelen fajról bizonyosodott be az eszközök használatának
képesége.

A Csendes-óceán trópusi vizeiben, főként Indonézia környé-
kén élő, közepes termetű erezett polip (*Amphioctopus marginatus*) különös viselkedéséről számoltak be az ausztrál Victoria
Múzeum munkatársai. A körülbelül 8 centiméteres polip meg-
meregíti körülbelül 15 centiméter hosszú karjait, és így, „golya-
lábakon” járva képes magával hurcolni egy fél kókuszdióhéjat az
óceán fenekén.

A polip kissé egyetlen manőverezésének egyetlen haszna van:
az arrébb hurcolt kókuszdióhéjat később búvóhelyeként vagy álca-

ként használhatja a sivár tengerfenéken. Gondolhatnánk, hogy
láttunk már hasonlót, hisz a remeterák is hasonló módon szer-
zi meg búvóhelyét, ám ez a viselkedés teljesen eltér a rákétól,
amely a csigák levetett héját használja háznak. Mint Mark Nor-
man, a múzeum kutatója magyarázza, alapvető különbség van
aközött, hogy egy állat fölkap egy közeli tárgyat és védekezésül
belebújik, és aközött, ha egy élőlény begyűjt egy tárgyat, majd
magával cipeli, és szükség esetén hordozható páncéllá alakítja.

A kutatók mintegy 500 órát töltöttek merüléssel a tenger alatt,
és közben 20 erezett polip viselkedését figyelték meg. Négy al-
kalommal látták, amint a polipok jelentős, akár 20 méteres távol-
ságra is elvitték a „zsákmányolt” kókuszdióhéjat.

„Az eszközök gyűjtése és használata valószínűleg folytonos-
ságot képez a rovaroktól a főemlősökig, persze az eszköz meg-
határozása állandó vita tárgyat képezi” – vonják le a következtetést a kutatók. „Ez a fölfedezés azért különösen érdekes, mert
sokáig nem hittük, hogy még a tengeri gerinctelenek is képesek
lábujjhegyen tipecni értékes kókuszdióhéjjal, azaz olyan viselke-
dést mutatni, amiről régebben azt hittük, kizárólag az emberek
sajátja.”

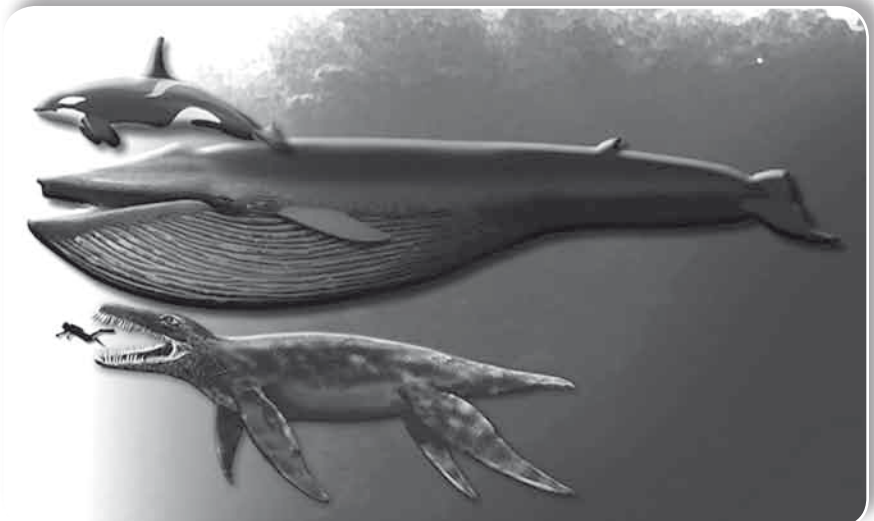
A mérőszalaggal lemért, de mér-
legre sosem tett bajnok a gi-
gantikus kék bálna, amelynek
hossza állítólag meghaladta a 27 mé-
tert. A bálnák csakis a víz felhajtóereje
jóvoltából nőhetnek ilyen nagyra. Egy
hasonló méretű szárazföldi állat össze-
rogya saját súlya alatt, hacsak nem len-
ne rendkívül masszív felépítésű, akkor
viszont aligha tudna megmoccanni. Rá-
adásul ekkora test fenntartásához a szá-
razföldön aligha kínálkozna elegendő
élelem. A ma élő legnagyobb szárazföldi
állat a hím afrikai elefánt: vállmagassá-
ga elérheti a 3,7 métert, súlya pedig a 8
tonnát.

Múzeumlátogatók milliói persze jól
tudják, hogy a szárazföld vitathatatlan
bajnokai a földtörténeti középkorban
élt dinoszauruszok voltak. Leletek bizo-
nyítják, hogy a növényevő Brontosaurus
(„mennydörgő gyík”) hossza az orrától
a farka végéig meghaladta a 20 métert.
Számítások szerint az élő állat súlya 30
tonna körül lehetett. A Brachiosaurus

Melyik a legnagyobb állat?

– óriás mocsári őshüllő – azonban még
rajta is túltett. Ez a békés legelésző állat
25 méter hosszúra és 12 méter magasra

nőtt, súlya elérhette a 80 tonnát. Más
dinoszauruszok talán még náluk is na-
gyobbak voltak.

Ekkora lenne egymáshoz viszonyítva egy kardszárnyú delfin, egy kék bálna
(a valaha élt legnagyobb testű állat), egy Pliosaurus és egy ember

HOROG

Vaskos csabak

Leuciscus souffia agassizi (Cuvier & Valenciennes, 1844)

Ismertetőjegyek. Teste erősen megnyúlt, hengeres, oldalról kevéssé lapított. Feje aránylag kicsi, szeme közepes méretű. Félig alsó állású szája a kissé előrenyúló, tompa orr alatt található. Szájszöglete kevéssel túlér az ornyílás vonalán, de a szem vonalát nem éri el. Pikkelyeinek száma az oldalvonal mentén 54–59. Hátúszója a hasúszó kezdetével egy vonalban, de rendszerint inkább kissé mögötte ered. A hátúszóban 8–9, a farkalatti úszóban 8–10 osztott úszósugár számolható, s mindkét úszó szegélye homorú. Oldalvonala narancsszínű, s fölötté – az orrtól a farokúszóig – egy kékeszürke sáv húzódik. Nászidőszakban az oldalvonal színe kifejezettebb, emellett az uszonyok tövén, valamint a kopolyúfedőn is halvány narancsos elszíneződés figyelhető meg. Aránylag kis termetű hal, testhossza ritkán haladja meg a 20 centimétert.

Hasonló fajok. Testformája és szájjálása a nyúldomolykóéhoz és a gyöngyös koncéréhoz hasonló, de narancsszínű oldalvonala, valamint az oldalvonal fölött húzódó kékeszürke sáv alapján nemcsak tőlük, hanem minden más fajtól jól megkülönböztethető.

Környezet. A folyóvizek felső szakaszának kifejezetten áramlás-kezdő hala. Előfordulhat a pisztrángzóna alsó részében és a paducznában is, de igazi élőhelye a pérzóna. Itt társhala ritkábban

sebes pisztrángnak, gyakrabban a fürge csellének, sujtásos küsznek, felpillantó küllőnek és a pénzes pérnek.

Táplálék. Rendszerint a kavicsos szakaszokon, kisebb csapatokban keresi táplálékát, melyet a vízfenéken előforduló gerinctelen szervezetek alkotnak. Étlapján főként kisebb csigák, bolharák, rovarlárvák szerepelnek, de alkalomadtán algákat és a vízre hulló hernyókat is fogyaszt.

Szaporodás. Szaporodása április–május hónapokra esik, amikor a vízfolyások felső szakaszaira vonul. A hegyi vizek kavicsos medrű, sekély vizű, de sodrásos részein csoportosan ívik. Az ivarérett hímek zömmel 10–12 cm hosszúak, az ikrások valamivel nagyobbak.

Elterjedés. A faj Franciaországban, Olaszországban, valamint a Duna és a Rajna vízrendszerében él. Legközelebbi, de határainkon kívül eső populációi a Mura szlovéniai szakaszán, illetve kelet felé a Felső-Tiszában, valamint a Tisza romániai mellékfolyóiban és azok patakjaiban élnek. Magyarországra csak alkalmilag sodródik le, előfordulását egyetlen példány bizonyítja.

(Nálunk a Drina közvetítésével a Szávában fordulhat elő. Aztán egy mindeddig tisztázatlan hibrid gyanút ébreszt, hogy a Nérában is előfordulhat.)

Harka Ákos–Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyve nyomán

Bemutatjuk támogatóinkat

Új ajándéksomaggal gazdagodott díj-alapunk. **Márton Miklós**, az újvidéki **Streamer** műhely tulajdonosa ötven doboz apró ólommal ajándékozta meg kispécseinket.

Márton Miklós maga is horgász, és gyerekkora óta műveli a szakmát. Nevéhez számos felfedezés és újítás fűződik. Meglehetősen régen, még 1963 tavaszán ő fogta ki az ezüstkárász itteni bizonyító példányait. Nagy felfedezés volt ez annak idején.

Neve az idősebb horgászolvasók számára sem ismeretlen, hiszen éveken keresztül a Dolgozók mellékleteként megjelenő Hétvége horgászrovatóban jeleskedett tollforgatóként. Az ország horgászvilága tíz-egynéhány évvel ezelőtt figyelt fel rá, amikor kifejlesztette a Streamer termékcsaládot, amelyet azóta folyamatosan gazdagít.

A Streamer (ejtsd: sztrímer) tulajdonképpen a legyező és pörgető horgászásban használt műlegyek egyik típusa. Márton Miklós tehát légykötéssel kezdte, de hamarosan átváltott stil- és sörétóloom gyártására, különböző ólomheezékek öntésére, kapcsok és forgók előállítására...

A rendkívül alapos és pedáns horgász – szakképesítését tekintve gépész – különös figyelmet szentelt termékei minőségére, és ezt az elvet nem volt hajlandó elhanyagolni. Termékeinek jó hírnevét ez alapozta meg. Ezért nemcsak a hazai, hanem a külföldi piac is felfedezte őket. A Márton Miklós műhelyében készült apró felszerelés ma már megvásárolható Oroszországban, Ausztriában, Lengyelországban és valamennyi volt jugoszláv államban is.

Hamarosan horgásztudósítóink készletében is szerepelni fognak. Legalábbis azokéban, akik írsaikkal kiérdemlik ezt.

A hírneves Streamer-termékek

Elmenekült!

A bátyám és én elmentünk a horgászüzletbe, csontit, gilisztát és horgokat vettünk. Ezután felszereltük a botokat, összepakoltunk, reggel hétkor már indulunk, és nyolc körül a vízparton voltunk. Szétpakoltuk a botokat és minden horogra más csalit tűztünk. Csontit, gilisztát, az orsósokra kukoricát, hátha jön rá nagyobb ezüstkárász vagy ponty. Az egyik horogra még szőlőt is raktam, mert köztudott, hogy az amur szereti, akárcsak a ringlót, a borsót meg a meggyet is. Ismerek egy embert, aki a Csíkon 23 kilós amurt fogott szőlőre.

A haltartót egy botra kötöttem, amit előzőleg a vízbe szúrtam, a nád mellé. Eleinte, bő három órán keresztül, nem volt kapásunk. Egyszerre nagy hal mozdult meg a nádban, és a hullámsáv egyenesen az a bot felét tartott, amelynek horgán szőlő volt. Ez nem fog ráharapni, gondoltam, de ekkor eltűnt az úszó! A bátyám hirtelen megrántotta a botot. Heves küzdelem után hatalmas ponty jelent meg a víz felszínén. Olyan nagy volt, hogy alig tudtuk kiemelni, és nehezen fért a haltartóba.

Tovább horgásztunk, de a halaknak már nem kellettek a csalijaink. Még a szőlő sem. Amikor hazaindultunk, én akartam kiemelni a vízből a haltartót. Súlyos volt. Ekkor nagyot reccsent a bot, amelyhez kötöttem, el is törött azonnal. A hatalmas ponty pedig haltartóstul elmenekült! Hat kiló hal menekült el. Hát bizony a bátyám igen mérges volt!

Bakos Krisztián, 8. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Szenttamás

Január 21.

Ma Ágnes, Inez napja van.

Ágnes

Jelentése szent, tiszta, szemérmes, szűzies. A középkorban a latin agnus (báránnyal) szóval azonosították, a hasonló hangzás és a báránnyal jelképes jelentése alapján. Ágnes szimbóluma ugyanis a báránnyal, Ágnes napján szokta a pápa a báránnyokat megszentelni.

Inez

Az Ágnes spanyol megfelelője. Jelentése: szűzies, tiszta, szemérmes.

1823. január 21. (187 éve történt)

Megszületett Madách Imre költő, író, Az ember tragédiája szerzője. A reformkor egyik legnagyobb írója. Legkiemelkedőbb alkotása, Az ember tragédiája nemcsak a magyar irodalom egyik gyöngyszeme, de világsikert is aratott. Ismert műve még a Mózes és a Csák végnapjai.

1976 (34 éve történt)

Angliában és Franciaországban szolgálatba állt a Concorde szuperszonikus repülőgép. 2003. október 24-éig szállította a hangnál kétszeresen nagyobb sebességgel utasait az óceánon túlra. Bővebben: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Concorde>

Január 22.

Ma Vince, Artúr, Cintia, Anasztáz napja van.

Cintia

Görög mitológiai név, Artemisz istennő megnevezése. Jelentése: Künthosz (Cynthus) hegyéről származó.

Anasztáz

Görög eredetű név. Jelentése: a feltámadott.

1823. január 22. (187 éve történt)

A magyar kultúra napja. 1989 óta ünnepeljük, annak emlékére, hogy Kölcsey Ferenc ezen a napon fejezte be a Himnusz megírását.

1904 (106 éve történt)

Megszületett Arkagyij Petrovics Gajdar szovjet-orosz író, akinek legismertebb regényén, a Timur és csapata címűn születtek, nagyszületek nemzedékei nőttek föl.

Január 23.

Ma Zelma, Rajmund, János, Emese, Mária, Alfonz, Bertram napja van.

Zelma

Női név, a német Selma névből származik, ez pedig a Salome és az Anselma becézése. Származtatják még a Szalome arab formájaként is. Jelentése: Sion békéje, az Istenség védelme alatt álló.

Alfonz

Germán eredetű név. Jelentése: nemesség, készséges, harcra kész.

1832 (178 éve történt)

Megszületett Édouard Manet francia impresszionista festő (Olympia).

1898. január 23. (112 éve történt)

Rigában megszületett Szergej Mihajlovics Eisenstein szovjet filmrendező, akinek világsikerű filmje a Patyomkin páncélos. Az 1925. 12. 21-én Moszkvában bemutatott némafilm az 1905-ben kitört lázadást ábrázolja, amely a Patyomkin páncélos cirkálóról áterjedt Odesszára is. Eisenstein kidolgozta a montázs sajátos formáját, ahol az egymással ellentétes képek gyors vágásozásokban jelenítik meg a történetet. A film leghíresebb montázsjelenetével, amikor egy odesszai lépcsőn kozákok támadnak a tüntetőkre, a szovjet expresszionista film világhírére teremtette meg. Később Amerikába ment, de ott nem sikerült maradandót alkotnia. Ezután továbbállt Mexikóba, de az ott készült munkát sem sikerült vászonra vinnie, bár azt az anyagot később felhasználta. Hazatérése utáni filmjei A jégmezők lovagja és a Rettegés Iván.

1964 (46 éve történt)

Los Angelesben megszületett Mariska Hargitay magyar származású amerikai színésznő (Tequila és Bonetti – Egyik kopó, másik zsaru, Báránnyórbán, Az ügyvéd ördöge).

Január 24.

Ma Timót, Veronika, Ferenc, Erik, Xénia, Erika, Bertram, Taddeus, Szaléz, Szalók és Vera napja van

Timót

A görög Timotheosz név latinosa Timotheus formájának rövidüléseként keletkezett a Timót férfinév. Jelentése: Isten becsülője, Istentisztelő.

Xénia

Görög eredetű név. Jelentése: vendég, vendégszerető. Az ókorban xenia volt a vendégnek nyújtott ajándék neve.

1458. január 24. (552 éve történt)

I. (Corvin) Mátyást, Hunyadi János ifjabb fiát választották a magyarok királlyá V. László halála után. Hunyadi idősebb fiát, Lászlót 1457-ben V. László kivégeztette. Mátyás uralkodása alatt (1458–1490) kibékült III. Frigyes császárral 1464-ben, hogy visszakapja az 1440-ben elrabolt Szent Koronát,

amellyel megkoronáztatta magát. Politikáját a nyugati irányú törekvések jellemezték. 1469-től Csehország királya volt, 1485-ben elfoglalta Bécszet a III. Frigyes elleni háborúban, és oda tette át székhelyét. Halála után a bárók nem Corvin Jánost (Mátyás törvénytelen fiát), hanem Ulászló cseh királyt hívták meg a trónra. Az így létrejött cseh-magyar unió 1526-ig, a Jagellóház uralkodásáig tartott. A Mátyás által meghódított Morvaország és Szilézia visszakérült Csehországhoz, Ausztriát pedig Miksa, III. Frigyes fia foglalta vissza.

1960 (50 éve történt)

Megszületett Nastasja Kinski, amerikai színésznő, a Párizs, Texas főszereplője.

1957 (53 éve történt)

Lemezfelvételen rögzítette Elvis Presley a Teddy Beart, első nagy sikerét.

Január 25.

Ma Pál, Henrietta, Péter, Henrik napja van.

Pál

A latin Paulus névből származik. Jelentése: kicsi, kis termetű férfi.

Péter

Héber, görög, latin eredetű név. Jelentése: kőszikla. Péter apostol neve a Bibliában eredetileg az arameus Kéfa, Kéfas volt, ennek görög fordítása a Petrosz név. A magyar Péter változat a névnek a latin Petrus formájából ered.

1900 (110 éve történt)

Megszületett Fekete István, József Attila-díjas író, a Tüskevár szerzője.

1920 (90 éve történt)

Meghalt Amadeo Modigliani olasz festő, ikonszerű, lírai hangvételű női aktok és arcképek festője.

Január 26.

Ma Vanda, Paula, Titusz, Timót, Viktorina napja van.

Titusz

Ókori római férfinév. A latin titus szóból származik. Jelentése: vadgalamb. Más magyarázat szerint, szabin eredetű. Jelentése: tiszteletre méltó, tisztelt.

Viktorina

Latin eredetű név, a Viktor férfinév továbbképzése. Más magyarázat szerint a Victorinus férfinév női párja. Jelentése: győző, győztes.

1926 (84 éve történt)

Londonban John L. Baird bemutatta az első televíziókészüléket.

1926 (84 éve történt)

Shaker Heightsben (Ohio, USA) megszületett Paul Newman Oscar-díjas színész (Macska a forró bádogtetőn, Butch Cassidy és a Sundance kölyök, A nagy balhé, Pokoli torony, A pénz színe, A kárhozat útja).

1824 (186 éve történt)

Meghalt Théodore Géricault francia festő, Delacroix mellett a romantikus festészet legnagyobb francia alakja. Fő műve a Medúza tutajja.

1905 (105 éve történt)

Megszületett Tamkó Sirató Károly József Attila-díjas költő, műfordító. Verseskötetei (Az élet tavaszán, Papírember, Kiáltás) mellett gyermekversei (Tengereczki Pál) is megjelentek.

Január 27.

Ma Angelika, János, Angéla napja van.

Angelika

Latin eredetű név. Jelentése: anyagi, anyához hasonló.

János

Bibliai név. A héber Johanan név görög Johannesz változatából (ill. ennek a hasonló hangzású latin Johannes formájából) származik. Jelentése: Jahve megkegyelmezett. Magyarországon a 16–18. században a legnépszerűbb férfinév volt, és később is a leggyakoribbak közé tartozott, egészen az 1970-es évekig.

1756 (254 éve történt)

Megszületett Wolfgang Amadeus Mozart osztrák zeneszerző, zongorista, orgonista, karmester (Varázsfuvola, Don Giovanni).

1834 (176 éve történt)

Megszületett Dmitrij Mengyelejev kémikus, a periódusos rendszer megalkotója.

1860. január 27. (150 éve történt)

Meghalt Bolyai János matematikus. Minden idők egyik legeredetibb gondolkodású matematikusa. Tragikus sorsú hadmérnök, akinek geometriája, „az új más világ” nélkül elképzelhetetlen lenne korunk vívmányainak – rakéták és műholdak – működése. Bővebben: http://hu.wikipedia.org/wiki/Bolyai_J%C3%A1nos

John L. Baird

A békepipa füstje

Winnetou és Old Shatterhand történetéből emlékszünk az indián békepipára. Hányszor ülnek ott körbe a tipinek nevezett sátorban az egymással viszálykodó törzsek főnökei, miközben körbeadják a tolldíszes pipát, szippantanak a füstjéből, és ezzel megpecsételik a megegyezést és a békekötést!

A pipa a mi Bibliánk – mondta Sánta Őz, a szíu indián sámán, aki nálunk is olvasható önéletrajzát a részben magyar származású Richard Erdoessel írta meg. Tőle idézünk: „A fehérnek a templom, a pap és az orgonazúgás kell az áhítathoz (...) Az indiánnak elég a pipa, a föld, amelyen ülünk és felettünk az égbolt. A szellem mindenütt jelen van (...) A békepipa füstje felszáll, egyenesen a szellemvilágba, ám ez kétirányú dolog. A füstön, a pipaszáron át erő áramlik belénk. Ezt az erőt érzed, amint a kezeden tartod a pipádat.”

Az indián békepipa egy tollakkal díszített, legalább harminc, sőt, gyakran ötven-hetven centiméter hosszú facső, amely vörös pipaköből faragott levehető fejben végződik. Ennek a „szent csőnek” nem szabad a földön feküdnie. Amikor nem használják, csak ágvillákon nyugodhat és bőrzacskóban kell őrizni.

Az omaháknál az anyának tekintett szent kukoricacsővel kombinálnak két másik csövet, amelyek közül az egyiket hímneműnek, a másikat nőneműnek tekintik. Ezzel a pipa életadó jellegét fejezik ki. Az indián férfiak pipái általában fordított T alakúak. A női pipa és a nőtlen fiúk pipája L formájú, ezek azonban nem lehetnek szertartási kellékek. Ha egy nő sámán lesz, ő is T formájú pipát kap.

A békepipából a kinikíniket, a vörös fűz kérgéből készített dohányt szívják. A pipákat a családok generációkon, évszázadokon át őrzik.

A dél-minnesotai préri szívében van a zarándokhelyé lett terület, ahol a vörös pipakövet bányásszák. A különleges zsíros kőért messziről érkeztek ide az indiánok, és ezen a területen még az egymással ellentétben álló törzsek tagjai is békés egyetértésben dolgoztak. Ezer évvel ezelőtt kezdték itt a kitermelést. Pipestone ma nemzeti emlékhely.

Az észak-amerikai indiánok szerint a békepipában és füstjében a láthatatlan hatalmak, a Nagy Szellem – a Manitu – áldása testesül meg. Ez könyörgi ki a felsőbbrendű lény jóindulatát, erősíti meg a tanácskozások bölcs határozatait és pe-

cselelt meg a békeszerződéseket. A békepipa egyben titokzatos útlelél is: aki magával viszi, még az ellenséges határokat is átlépheti. Jacques Marquette, a Mississippi kutatója 1647-ben ennek magasba emelésével állította meg a nyíllal és bunkóval rátörő indiánokat, akik ezután a legjobb falatokkal vendégelték meg őt.

A békepipát meghatározott szabályok szerint szívják. Előírás szabályozza, hogy a résztvevők hogyan üljenek körbe, a pipát mindig balra kell továbbítani, jobb kézzel átvenni, és a fejét a szív közelében tartani. A szertartás közben az indián nem engedhet ki hazugságot a száján.

Sorra dönti a rekordokat a dubaji torony

Nemrég adták át Dubajban a világ jelenleg legnagyobb épületét, a Burj Khalifa felhőkarcolót (munkanevén: Burj Dubai-t), amely már önmagában is rekorder (és nem csak magassága miatt). Két helybéli bázisugró viszont úgy gondolta, van még keresnivalójuk rekordügyileg az épületnél. Így hát ugrottak.

Naszr Al Nijadinak és Omar Al Hegelannak ráadásul nem is kellett az épület legtetefejére másznia, hogy megdöntsék a bázisugró rekordot. Körülbelül 670 méteres magasságból vetették alá magukat (maga a torony összesen 828 méter magas), a sisakjukra rögzített kamerákkal pedig felvették ugrásukat.

A 670 méteres halálugrással jelenleg ők tartják az épületről történő bázisugrás rekordját, ami valószínűleg így is marad, hacsak valaki nem tud még feljebb mászni a Kalifa Tornyon, vagy nem építenek egy még ennél is magasabb épületet. A bázisugrásnak egyébként négy kategóriája van, az ugrás helyétől függően: történhet épületről, antennáról, hídról vagy természetes magaslatról, például szakadékból egy szikláról.

A bázisugrás még mindig az egyik legveszélyesebb sport a világon, rövid története során száznál is több balesetre is sor került már. Ezért is van az, hogy az ilyen rekordokat csak akkor fogadják el, ha a sportolónak engedélye van az ugrásra.

Mínusz 21 fokra ébredt pénteken Nagy-Britannia

Évtizedek óta nem mért, mínusz 21 fokos fagyra ébredt a múlt pénteken Nagy-Britannia. A rendkívüli hideg következtében korlátozni kell a földgázellátást. A légi közlekedés továbbra is akadózik, és ismét töröltek egy csomó járatot a brit fővárosból. A brit meteorológia péntek reggeli adatai szerint a hőmérsékleti mélypont mínusz 21,6 fok volt az északnyugati ország részben, de délen is mínusz 10-15 fokos hajnali fagyokat mértek. A National Grid, a nagybani országos energiaelosztó cég péntektől leállította a földgázszállítást több olyan iparvállalatnak és erőműnek, amelyek más forrásból, például szénből is fedezni tudják energiaigényüket.

Alvásban, evésben a franciák állnak az élen

A franciák nem hazudtolják meg kényelemszerető és ingyenc híreiket: egy hétfőn közzétett tanulmány szerint a világ fejlett nemzetei közül ők töltenek legtöbb időt alvással és evéssel. A francia átlagpolgár csaknem kilenc órát alszik naponta, több mint egy órával hosszabb időt, mint egy átlagos japán vagy koreai, akik a legkevesebbet alszanak az OECD (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet) 18 országában elvégzett felmérés szerint. A szieszta szokása ellenére a spanyolok csak a harmadik helyre kerültek az amerikaiak mögött, akik valamivel többet alszanak 8,5 óránál.

RÜGYFAKADÁS

A természet és én

A természet fontos tényezőként szerepel az életemben. Hogy miért? Az mindjárt kiderül!

A természet az a hely, ahová visszavonulhatok néha elmélkedni, gondolkodni a szürke, rohanó hétköznapiakból, ahol élvezhetem a csendet. Sajnos tapasztalatom szerint ezt egyre nehezebb megtenni a környezetszennyezés, az erdőirtás és a többi hasonló dolog miatt. Sajnálom, hogy sok ember még mindig nem fogta fel, milyen fontos, hogy védjük az anyatermészetet.

Kedvenc helyem a Tisza-part. A melegebb évszakokban elsétálok a part egy nyugalmas, csendes pontjára, nézem a hömpölygő folyót, és élvezem a csendet. Télen egy padról gyönyörködöm a folyóban. A nyári Vöröskereszt táborban is kedvenc helyem volt egy pad, ahonnan tökéletes kilátás nyílt a folyóra. Ide vonultam vissza, ha elegendő volt a tábori nyüzsgésből, az idegeskedésből, és ilyenkor csak néztem a folyót. Órák hosszat is képes lettem volna ott ülni...

Ameddig lesz akár csak egy kis hely is a természetben, ahol háborítatlan nyugalom van, addig véleményem szerint nincs gond, hiszen az megoldást nyújt minden bánatunkra, bajainkra. És ez bármelyik gyógyszernél hatásosabb!

Nagy Mária, 8. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Milyenek vagyunk?

Nézem az eget, és nyugalmat érzek. Nézem barátom arcát, és lelkébe látok, látom, hogy valami bántja. Cselekedeteinkben, gondolkodásmódunkban meg nyilvánul, hogy milyenek vagyunk.

Nem szeretem azokat az embereket, akik, ha elsétál előttük egy csinos hölgy, rögtön megjegyzik: „Hú, de jó nő!” Mert ha egy nő csinos, egyáltalán nem biztos, hogy jó is. Meglehet, hogy beképzelt és érzéketlen. Ily módon rengetegszer félreismerik az embereket. Személy szerint engem rettenetesen zavar, ha egy ember érzéketlen. Egy kis együttérzéssel elmondhatná társának, ha az hibázott, és nem érzéketlenül, durván, kíméletlenül vágja képébe a hibáit. Továbbá az is zavar, hogy az emberek – tisztelet a kivételnek – egy nagyobb csalódás után lemondanak céljaikról, s szinte mindenről. Az élet nem habostorta.

Az ember kielégíhetetlenségének növekedésével önmagának és környezetének árt. Feltalálta az energiatárolt, s azt hitte, hogy valami fantasztikusan jó dolgot hozott lét re, holott hány fiatal halt meg miatta, mert az ital „szétmarta” a szervezetét. Az egészséges táplálkozás egy külön téma, mivel nagyon kevés ember táplálkozik egészségesen. A legborzasztóbb az egészben az, hogy az emberek ezt tudják, de nem tesznek ellene semmit. Mert ellustultak. Képtelenek dolgozni, ehelyett feltalálták a robotokat. Ha ez továbbra is így folytatódik, nem lesz jó vége, ezt én mondom. Mondhatom... de senki sem hallgat meg.

A körülöttem levő emberek nagy része elfásult. Nem törődnek a barátaikkal – ha vannak – sem családtagjaikkal, csakis a munkával. Munka, munka és megint csak munka, hogy legyen pénz. Halló, emberek! Pénzből nem vesztek gyerekeiteknek anyai szeretetet, sem törődést és figyelmességet! Nem minden a pénz, és tévhitben él a legtöbb ember. Rabjává válnak az anyagi gondoknak, és az igazán fontos dolgok elvesztik értékeiket. Szerelem? Ne viccelj már! Olyan férfhoz kell hozzámenni, akinek sok pénze van. Mert a pénz lesz a minden... Pedig a szerelem nem egyenlő a pénzzel. Mert az sokkal több, mint bármennyi pénz. Nem lehet megvenni a bizalmat, se a szerelmet és a barátságot sem! Ezt fáj leírni is...

Miért van sok depressziós ember? Mert nem törődnek egymással, és az ember lassan képtelen lesz barátságot kötni. Nem segítenek egymáson, s ha én is elmondom gondom, bajom valakinek, az vigasztalás helyett kinevet, magamra hagy a gondolommal.

Köszönöm, de nem kérek. Nem akarok egy olyan világban élni, ahol nincsenek érzések, ahol a pénz beszél, ahol nincsenek értékek, mert mindent megvethetőnek lát az ember, ahol ha elesik egy idős néni, kinevetjük, és nem segítünk rajta! Szép lassan, de annál hatékonyabban belekezdett az ember a saját pusztításába. Gratulálok, emberiség! Ezek után mondhatom, hogy tényleg egy intelligens faj vagyunk!...

Nem akarom tétlenül végignézni, miként pusztítja el önmagát az emberiség, az élőlényekkel és az egész világunkkal együtt! „Kis lépés az embernek, nagy lépés az emberiségnek!” – tehát ne nézd tétlenül, légy hős, és mentsd meg önmagad!...

Kovács Noémi, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Vigyázzunk a vízre!

Ha tiszta víz vesz körül,
A szívünk ujjong, örül.

Vigyázzunk a vízre,
Csak így élünk egészségben!

Vigyázzunk a folyókra, tavakra,
Így maradunk egészségesek holnapra.

Örülünk a szépnek, a jónak,
Örülünk a tiszta folyónak.

A szívdarvány kék, zöld és piros,
A vizet szennyezni tilos!

**Retek Emina, 7. osztály,
Dózsa György iskola, Gunaras**

Virágének

Tegnap éjjel álomban,
virágok nyíltak udvaromban.
Az egyik hasonlított kedvesemre,
de mikor felébredtem, nem tudtam, hol keressem.

Körmöci Laura, 7. m, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Martonos

Első cigarettám története

Az ember soha nem felejt el azt az alkalmat, mikor elszívja első cigarettáját.

Születésnapom voltam. Néhány barátommal elmentem kerékpározni. Ez délután háromkor történhetett. Megálltunk. Gazsi azt mondta:

– Hozom a cigit.

Erre nevettem, mert azt hittem vicc. Amikor odahozta, nagyon megijedtem. Mind a ketten rágyújtottak: Gazsi és Józsi is. Pista és én csak néztünk. Mikor tovább kerékpároztunk, megkérdeztem:

– Ezt nem csináljátok sűrűn, ugye?

– Én nem – mondta Józsi –, de Gazsi igen.

– Hatéves koromban kezdtem – mondta Gazsi –, de a szüleim észrevettek...

Ezzel megkezdődött az életem legkellemetlenebb beszélgetése. Hat órákor elmentünk az ünnepelttel sétálni. Most azt kívánom, bárcsak ne mentem volna el. Pistával beszélgettem, mert ő nem dohányzott. A többiek azt akarták, hogy legalább próbáljam ki a pöfékelést. Adtak egy cigarettát. Végül kipróbáltam. Rögtön éreztem. Rögtön elkezdtem köhögni. A társaság jót nevetett rajtam. Gyorsan elköszöntem az ünnepelttől, és hazamentem. Elmondtam szüleimnek az igazat. Ők örültek, hogy nem hazudtam. Megígértem, hogy többet nem gyújtok rá. Eddig betartottam ígéretem.

A cigarettázás pillanatában én is rosszul éreztem magam. Az emberek dohánnyal elrontják életüket, s ezt én nem akarom megtenni.

Bedleg Kristóf, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Egy érzés...

Egy érzés költözött szívembe,
fogalmam sincs, mit jelent.
Mikor rámtör, remegés a térdemben,
s zavarodottságot kelt bennem.

Szörnyen érzem magam,
de közben csodásan,
mint ahogy az eget éjszaka
a hold fényessé varázsolja.

Azt súgja: bújj ki a burokból,
teljesítsd be akaratomat,
ne nyomd el érzelmed, mely szívedből
fakad.

Ez az érzés kínoz, gyötör.
Tudom, nem könnyű titkolni,
csodálatos dolog ezt megfajteni.

**Dienes Blanka, 7. osztály,
József Attila iskola, Bácskertes**

**Akarijás
Valentina
szabadkai
tanuló rajza**

RÜGYFAKADÁS

Egy televíziós műsor bíráló jellegű leírása

Van egy beszélgetős műsor a TV2 csatornán, minden hétköznap 17.20-tól fél hétig tart. A műsor látszólagos célja az, hogy kibékítsék a veszekedő barátokat, családtagokat. Ennek megfelelően a műsorvezetőn kívül szerepelnek még a veszekedő felek és a stúdióban helyet foglaló nézők.

Említettem már a műsor célját. Azért írtam azt, hogy ez látszólagos cél, mert a műsornak van egy valódi célja is. Ez az, hogy minél nagyobb botrány legyen, mert így nő a csatorna nézettsége. Sajnos akár az egész ország kárára is lehet. Ma már a műholdas adásoknak köszönhetően más országok csatornáit is nézhetjük, persze ők is a magyarországi műsorokat. Ha egy külföldi megnézi ezt a műsort, mit gondolhat rólunk? A műsorban az emberek káromkodnak, verekednek, beszélni és illendően felöltözni sem tudnak. Sőt a műsor általában azzal fejeződik be, hogy a biztonsági őrök vezetik ki a szereplőket. Ezek a külföldi nézők soha nem fognak ellátogatni Magyarországra, mert azt hiszik, hogy mindenki így viselkedik.

Megértem, hogy vannak olyan emberek, akik szegények, de akkor sem tudom elfogadni, hogy egy milliós nézettségű csatornán való szereplésre miért nem lehet illendő módon felöltözni. Ha nekik nincs ruhájuk, akkor miért nem ad nekik a tévé, a műsorvezetőket is ők öltöztetik. Az egyik adásban egy férfi ingben és egy toldott-foldott munkanadrágban jelent meg.

A műsorban a szereplőkkel kapcsolatban az is felháborító, hogy beszélni sem tudnak. Olyan szavakat használnak, hogy gyámatóság, tecsvér, énrullam álljon le és enget ü fenyeget... Biztos vannak problémáik, de akkor inkább egy szakembert kellene hívniuk. A műsorvezető vele beszélje meg a problémát, és azt, hogy hogyan lehet ezt megoldani. Azzal nem haladnak előre, hogyha behívják a veszekedő feleket, mert mindenki csak a saját sérelmeit mondja, egymás szavába vág, és verekednek. A verekedés talán a legszörnyűbb. Valószínűleg tartom, hogy egyesek az adás után kórházi kezelésre szorulnak. Ez azért is elfogadhatatlan, mert ha egy gyermek megnézi a műsort, elképzelhető, hogy a hatására ő is ilyen agresszívvá válik. A kisebb, és sajnos a nagyobb gyerekek is azt hiszik, hogy amit a tévében látnak, az mind helyes. Szerintem a gyerekek az ilyen tévéműsorok hatására káromkodnak és verekednek.

A felnőttekre és az idősekre nincs ilyen hatással, mert sokan nem is nézik. Ha netán nézik is, nem próbálják utánozni a látottakat úgy, mint a gyerekek. Esetleg a magányos és cétalan idősebb nénikék számára lehet beszédtema, hogy mi volt a legutóbbi műsorban.

A műsorvezető az adás közben nem beszél sokat, csak üldögél és figyelemmel kíséri a beszélgetést, ami általában nem kulturált beszélgetés, hanem veszekedés, ahogy már említettem. A vége elég furcsa, mert ha nem a biztonsági őrök vezetik ki a nézőket, akkor a műsorvezető mond néhány békítő szót, minek hatására a hangulat azon nyomban megváltozik. Ez elég érthetetlen, mert egy veszekedést, ami évekig tartott, nem lehet pár perc alatt megoldani.

Szerintem ennek a műsornak nincs helye a tévében. Remélem, hogy az érveim elegendők voltak ahhoz, hogy a műsor másokat is gondolkodásra késztessen. Tegye mindenki egy fokkal magasabbra a mércét, amikor szórakozás vagy kikapcsolódás céljából a tévékészülék elé ül!

Hegedűs Tímea, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

**Jónás Dániel
szabadkai
tanuló rajza**

Mátyás király apródja lettem

Nótaszóval jöttek a katonák hirdetni, hogy vitézeket keresnek. Mivel kedvet kaptam egy kis kalandra, jelentkeztem Mátyás királlynál.

- Jó napot kívánok, felséges királyom!
- Mi szél hozott ide? – kérdi Mátyás.
- Jelentkezni akarok katonának.
- Ahhoz két próbát kell kiállnod!
- Az első – hét embert lefegyverezel.

Beléptem a csatatérre. Már láttam hat vitézt. Egy buzogányost, két nyilast. Öt katonát sikerült lefegyvereznem, de egyet nem, mert az kardos volt. Nagy kínhal letepertem. Az utolsót leszedtem a lováról, így a próba sikerült.

– A második próba az, hogy négy lovat kell meglovagolnod – adta tudtomra a király. Beeresztették a négy paripát. Én elővettem a köteleim, és elfogtam mindet. Egyre rá is ültem, így lovagoltam meg a táltosokat.

Ha nagyobb leszek, lehet, hogy még a fekete seregben is harcolok.

Morvai Máté, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

A három kisegér

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy egércsalád. Mezei egerek voltak, a búzatábla mellett laktak.

Az egércsalád egész nap a kipergett búzaszemeket gyűjtötték. Incike és Fincike mindig szorgalmasan segített a ház körül, de Marci nem szeretett dolgozni. Csak álmodozott és világot akart látni. Egy nap az egércsalád elment kirándulni, de útközben Marci eltévedt. Marci nagyon megijedt, amikor látta, hogy egyedül maradt. Szerencsére járt már párszor az erdőben, és ismerte az utat hazafelé. A szomszéd faluban macskák éltek, de mivel tudjuk, hogy a macskák az egerekre vadásznak, ezért nem voltak valami jóban. Marci már felismerte ezt a részét az erdőnek, már látta messziről a házukat, de nemcsak azt látta, hanem azt is, hogy a macskák pont a házuk mellett ólálkodnak. Ekkor meglátta az egyik ismerőst. Jerry volt az. Jerry nagyon bátor kisegér volt, meg erős is! Jerryt sarokba szorították a macskák, de ő előrántotta a kardját, és mindnek levágta a farkát. Ekkor már az egércsalád is megérkezett. A macskák elrohantak, és az egércsalád is odament Jerryhez. Sok sajtót adtak Jerrynek a hőstettéért.

Itt a vége, fuss el véle, ha nem hiszed, járj utána!

Szentpéteri Dóra, 4. osztály, Kizúr István iskola, Szabadka

Kedvenc időtöltésem

Óvodás koromban Magyarországon, Pécsen éltünk egy házban, amit egy szép nagy udvar vett körül. A házban volt kertje, és abban sok gyümölcsfa.

Kétszer-háromszor évente elmentünk a szüleimmel az állatkertbe meg a terráriumba, mert én azt nagyon élveztem. Azután otthon a fákon a majmokat utánoztam. Magasra fel tudtam mászni, miközben egyszer sem estem le. Néha ráültem egy jó vastag ágra, és onnan néztem, mi történik körülöttem.

A kertben volt egy csap, rá volt szerelve egy gumicső, amivel a kertet szokták öntözni. Én sokszor azzal bosszantottam anyukámat, hogy megengedtem a csapot, és hagytam, hogy a víz folyjon minden irányba. Mire ezt valaki észrevette, már nagy pocsolva keletkezett, és én is csurom vizes voltam.

Amikor bent voltam a szobában, kisautókkal játszottam. Kinyitottam a szekrényajtót, és alatta lökdöstem át teljes gázzal sorban minden kisautót, aztán vártam az eredményt: mekkora a rakás a túloldalon, melyik autó győzött, vagyis maradt állva, és melyik borult fel. Ennek a játéknak a szabályait csak én ismerem, anyukám soha sem tudta, mi a lényeg benne.

Amikor nyugodnom kellett, a tévét néztem. Volt egy kétrészes dokumentumfilmünk a dinoszauruszokról, és azt néztem meg számtalanszor. A végén már mindent tudtam a dinók életéről. Ehhez kaptam még egy dinós könyvet is, aminek a képeit nézegettem.

Alsós koromban visszaköltöztünk Újvidékre. Ekkor kezdődött a YU-GI-OH kártyák korszaka. Rendületlenül gyűjtöttem őket, minden szepcenzem rájuk ment. Nyáron a Kövesben a barátaimmal cserélgettük őket, és játszottunk velük. Ezenkívül jókat bicikliztünk a kisbiciklikkel. Létezett kis kör, nagy kör és extranagy kör, ami egészen a Sodros bejáratáig ért. A Dunában való fürdést is szerettem. De ezért a téli időszakban annál többet téveztem, mert a lakásban ez volt a kedvenc szórakozásom. A tévéműsorok közül főleg a rajzfilmeket néztem. Minden alkalmat kihasználtam, hogy a testvéreimet bosszantsam, mert ő erre mindig nyafogni kezdett, és nekem ez tetszett.

Most már felsős vagyok. A nyári program nem változott, azzal, hogy már normális kártyajátékokat játszunk. Ezenkívül jókat focizunk és tollaslabdázunk. Elkezdtem horgászni is. A Dunában már nem fürdünk annyit, mert piszkos. A lakásban komputerezni szeretek legjobban. Focizok vagy motorversenyezek a számítógéppel. A tévéen a sportot meg a tudományos műsorokat nézem.

Nem tudom miért, a szüleimnek soha sem tetszenek a kedvenc időtöltéseim. Talán azért, mert amikor valamelyiket beveszem a fejembe, azt a végtelenségig csinálom.

Mendrei Dávid, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

A szegénység szegyen?

2010 lesz Európában a szegénység elleni küzdelem éve.

A szegénység nem szegyen, de igen nagy baj annak, akinek ilyen rossz sors jutott. A világon egyre több embert érint a pénzhány és a munkanélküliség. Egyik napról a másikra elveszíthetik az emberek munkahelyüket, lakóhelyüket, az alapvető feltételeket a normális élethez. A gyerekeiknek nem tudnak ruhát, elegendő élelmiszert biztosítani, hogy az egyéb dolgokról már ne is szölgünk.

De a szegénység nemcsak nálunk, Európában probléma, hanem a világ minden táján. Főleg az olyan fejletlen területeken, mint Afrika, ahol a mai napig éhen halnak az emberek, vagy valamilyen fertőző betegségben halnak meg, mert nem kapnak védőoltást.

Naponta látjuk a tévében az éhező gyerekeket, a hajléktalanokat, ez szinte már része mindennapi életünknek. Pedig ideje lenne tenni is valamit a szegénység ellen. Közös erővel sikerülne legyőzni. Számos szervezet és mozgalom alakult meg e célból, amelyek tálcán kínálják a megoldást. Pl. egy utasszállító repülőgép árán 30–40 orvost lehetne Afrikában alkalmazni. Vagy ha csak Kínában mindenki venne egy üveg vizet, annak az árából egy egész kontinens gyógyszerellátását megoldhatnánk. Gondoljunk bele... ha ez ilyen egyszerű, miért nem fogunk össze, és csinálunk már valamit?! Hiszen ha mindenki csak egy kicsit segítene, hány ember életét menthetnénk meg! Nem a szegénység a szegyen, hanem az, hogy nem segítünk egymáson. Próbáljunk meg azokra is gondolni, akik nem olyan szerencsések, mint mi.

Fekets Ádám, 7. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Hull a hó, mesebeli álmom

Hull a hó, mesebeli álmom,
Azt én mindig nagyon imádom.
Olyankor ugyanis minden fehér,
Az emberek szívébe boldogság kél.

Lehet szánkózni és hógolyózni,
Játszani és szórakozni.
A vizek be vannak fagyva,
Lehet korcsolyázni rajta.

Rettentően hideg van,
De ez nem baj,
Mert megmarad a hó,
És ez mindenkinek nagyon jó.

**Vituska Olivér, Dér Zoltán, Nagy Tamás, Vékony Richárd,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

A róka

Lompos farkú róka
A csirkéket lopja.
A zsákmányát elviszi a lyukba,
Lesik is a faluba.
Ha újra csirkét akar majd lopni,
Nagyon rá fog fájni.
A vadászok lelövők,
A bundáját kitömkik.

**Tóth Johanna, 3. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

A busz

Volt egy busz,
utasa volt hús,
kiment a fele,
mégsem fért több bele.
Elromlott az ajtó,
meg a görögös hajtó,
a busz ott ragadt,
az én álmom szétfakadt.

**Sörös Andor, 4. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Újvidék**

Tél

Itt van újra a tél,
de jó, hogy már nincs szél.
Minden olyan fehér,
és a táj így nagyon szép.

Odúban a nyuszi fél,
nem tudja, hogy meddig él.
Sielünk és szánkózunk,
üldögélve teázunk.

**Bártol Brigitta, 6. osztály, Ivan Goran
Kovačić iskola, Szabadka**

Kedves Pajtások!

Nyitott szemmel járnak a világban azok, akiknek írásai a mai Rügyfakadásba kerültek. De ők nemcsak néznek, hanem látnak is, sőt véleményüket is elmondják arról, amit megfigyeltek.

A környezetszennyezés keseríti el **Nagy Máriát**, mert ő csak a szép Tisza-parton tud feltöltődni, megpihenni a mindennapi robot, nyüzsgés után. **Retek Emina** már határozott hangon figyelmeztet versében: A vizet szennyezni tilos!

Kovács Noémi szerint az emberek elidegenedése s a pénzhajhászás a legnagyobb gond. Ő nem akarja tétlenül nézni „miként pusztítja el önmagát az emberiség az élőlényekkel és egész világunkkal együtt”. Nyolcadikos léte máris a harcmezőre lépett írásával.

Az elszegényedés veszélyére hívja fel a figyelmet **Fekets Ádám**, és a segítőkészséget kéri számon.

Nagyon érdekes **Hegedűs Timea** írása, aki egy televíziós műsort elemez és marasztal el, mert szerinte az ilyen és hasonló műsorok károsan hatnak nemcsak a gyerekekre, hanem a felnőttekre is.

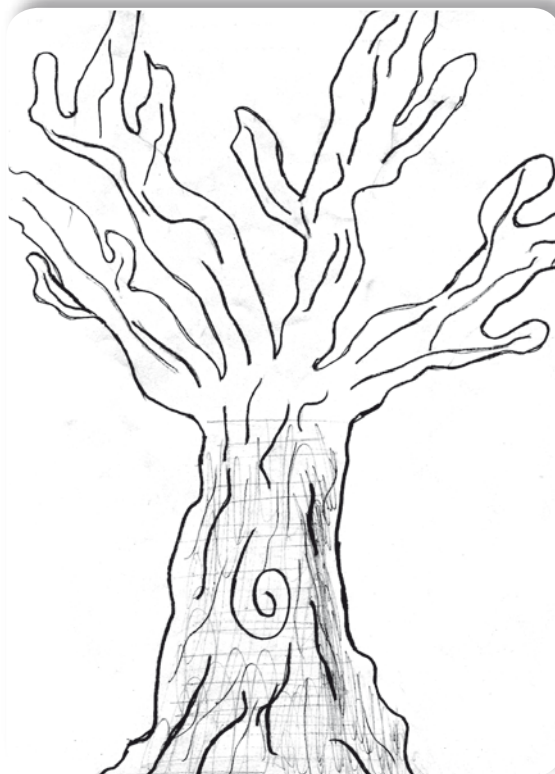
Sajnos problémákkal teli világban élünk, de reményt keltő a véleménynyilvánítások, mert azt sugallja, hogy felnőtt korotokban majd tesztel is valamit a jobbítás érdekében.

A gonddal teli írárok után gondúzó, játékos versikével megfantáziaélesztő mesékkel vigasztalják a Rügyfakadás olvasóit **Bártol Brigitta**, **Sörös Arnold**, **Tóth Johanna** meg a **csantavéri költők**, valamint **Morvai Máté** és **Szentpéteri Dóra**.

Tehetségeket és tájékozottságokat bizonyító írásokat várok tőletek továbbra is.

Üdvözléssel:

Tomán Mária

Kocsis Norbert szabadkai tanuló rajza

– **Dakota, te a film sztárszereplője vagy, azaz a tizenhárom éves Maria Merryweather.**

– Igen, jól mondd, és most azt mondom: Ha gyerek vagy, vidd el rá a szüleidet, ha szülő, akkor a gyerekeddel menj, ha pedig egyik sem vagy – akkor is egyszerűen nézd meg a Holdhercegnőt. Én egészen odavagyok a meséért, engem Az arany iránytű is elbűvölt. Tudod, a forgatás előtt elolvastam Elizabeth Goudge többszörösen díjnyertes gyerekkönyvét, ez szolgált a film alapjául. Igazi bájos mese, amelyen a forgatókönyvírók természetesen némi változtatást eszközöltek...

– **Miről szól a mese?**

– Két család ősi viszályának a történetét láthatod a moziban (vagy DVD-n), a Merryweather és a De Noir családot, akik között régtől tartó harc folyik a Hold varázsgyöngyeiért. Én Mariát, a tizenhárom éves árvát játszom, aki valójában egy holdhercegnő – csak épp a történet elején még nem tud erről. Az ő feladata lesz, hogy mindent helyrehozzon, amit az idő során az ősei elrontottak. Szóval... Az árván maradt kislány mogorva nagybátyjához, Sir Benjaminhoz költözik, aki Holdföldre völgyben, egy elszigetelt birtokon él a Moonacre kastélyban. A kislány itt kénytelen rádobbanni arra, hogy mekkora felelősség nyomja a vállát: ő a

MENŐ FEJEK

Holdhercegnő

A Híd Therabithia földjére című fantasy-film rendezője, Csupó Gábor újabb alkotása nagy siker a mozikban világszerte – A szineaszta remek színészeket talált: Dakota Blue Richards már az Arany iránytűben is jól alakított, ebben a tündérmesében szeplőkkel és zavart félmosollyal hódítja meg a nézőket (nemcsak a gyerekeket)

völgy utolsó holdhercegnője, akinek az a küldetése, hogy még a következő telihold előtt megtalálja a varázsgyöngyöket, és véget vessen a végtelennek tűnő gyűlöletnek s ellenségeskedésnek. Mariának vissza kell állítania az egyensúlyt ember és természet között – s ha ez nem sikerül neki, a Merryweather családot üldöző átok lecsap a völgyre, és örökre elpusztítja Holdföldjét, a természet pedig beteljesíti végső bosszúját. Ez a családi mese, nem több, nem kevesebb. Ilyen mese volt például Steven Spielberg 1991-es Hookja. Nemrégiben a Bűbáj ejtett minket rabul, melyben egy szépséges hercegnő pottyan a valóságba büntetésül. A Narnia Krónikáinak is volt némi valóságszaga, akárcsak a Nyagy hainak, ám a Holdhercegnő nagyon szép tündérmese, nem hasonlít a Harry Potter-sagához vagy a Star Wars-epizódokhoz. A rendező elégedett volt velünk, színészekkel. Azt mondta, hogy sikerült megvalósítania az elképzelését, az eredeti klasszikus mesének egy csöppnyi modern és fantasy-csavart adott. A díszlet, a jelmez, a képi megoldások és a muzsika tovább gazdagítják a forgatókönyv varázslatos világát, a helyszínek pedig utánozhatatlan légkört teremtettek...

– **További szereplők?**

– A veterán Tim Curry, Juliet Stevenson, aki a kissé érdes nevelőnőt alakítja... Izgultam a castingon, amit nagyon komolyan kell venni. Igazi meglepetésként ért, amikor másnap felhívtak, hogy enyém a szerep. Én attól sem riadtam vissza, hogy teljes jelmezben ugorjak bele a hideg bányató vizébe...

– **Mégis mitől sikeres a film?**

– Talán attól (is), hogy a rendező semmitől sem riadt vissza. Engem lenyűgözött a bátorságával, hogy egy klasszikus tündérmese fordulataival, nagy adag emberséggel és a hozzá közel álló humorral meséljen. Története archetipikus: a szeretetről mint összetartó erőről, családról, szerelemről, barátságról és a bosszúszomjról mint szétválasztó energiáról mesél a lehető legkomolyabban. Varázslatos film, sokat veszítesz, ha nem nézed meg.

B. Z.

Horgászok

- Horgászok beszélgetnek:
- Hol találod a legtöbb halat?
 - Általában a feje és farka között.

Favágó

Favágó versenyt rendeznek a kanadai favágóknak, amit egy cingár figura nyer meg. A verseny után megrohamozzák a riporterek:

- Hogyan tudta megnyerni a versenyt?
- Kérem, én edzettem!
- Na és hol edzett?
- A sivatagban!
- De hiszen a sivatagban nincs is fa!

Mire a győztes favágó jelentősegteljesen felnéz:

- Ja, már nincs!

Gól

A csatár sorozatban hagyja ki a jobbnál jobb helyzeteket. Amikor már huszadszor lő az üres kapu fölé két lépésről, szomorúan fordul a játékosársához:

- Úgy látszik, ma nincs szerencsém!
- Dehogy nincs, ez a mi kapunk!

Edzői tanács

A bokszolónak mondja az edzője a meccs kezdete előtt:

- Figyelj! Megtaláltam az ellenfeled gyenge pontját. Valahányszor a földre kerülsz, nem védi magát!

Fordítva

- Uram, fordítva tartja az újságot – figyelmezteti az egyik utas a villamoson a másikat.
- Tudom, de csak így láthatom a csapatomat az első helyen.

Foci

Kvíz a televízióban:

- Tehát, Ön mindent tud a fociról?
- Igen.
- Jól van. Akkor árulja el nekünk, hogy hány lyuk van a hálón...

A gyerekeknek mindent

Skót gyerek pénzt kunyerál az apjától:

- Apu, légy szíves, adjál négy pengőt, mert moziba szeretnék menni.

Az öreg kotorászik a zsebében...

- Mit mondtál, fiam, mennyi kell? Három? Tessék itt van kettő, válassz, melyiket kéred!

Az igazi szurkoló

Száz kilométert fut a skót, hogy megnézzen egy focimeccset. Mikor hazaér, kérdi a szomszédja:

- Na, milyen volt a meccs?
- Azt nem tudom, mert mikor odaértem, már nem volt erőm átmászni a kerítésen.

Buszozás

Egy skót Londonba látogat, és csomagjával felszáll egy buszra. Már legalább 5 mérföldet megtesz a busz a városban, és a skót mindvégig próbálja elkerülni a kalauzt. Végül az mégiscsak odaér hozzá, és mondja neki:

- Uram, Ön még a végállomáson felszállt, így a jegye 5 font lesz, plusz még fél fontot fizet az utazótáskáért. Az összesen öt és fél.

– Dehogyan, hisz most szálltam fel az előző megállóban. Az csak fél Font!

A párbeszéd hamarosan heves vitába csap át. A busz közben a Temze fölött halad egy hídon. A kalauz annyira begurul, hogy felkapja az utas táskáját, és hirtelen kidobja az ablakon. A csomag egyenesen a folyóba esik, és azonnal el is süllyed. A skót dühösen néz utána:

- Na, tessék! Nem elég, hogy át akar verni a buszjeggyel, még a fiamat is beledobta a vízbe!

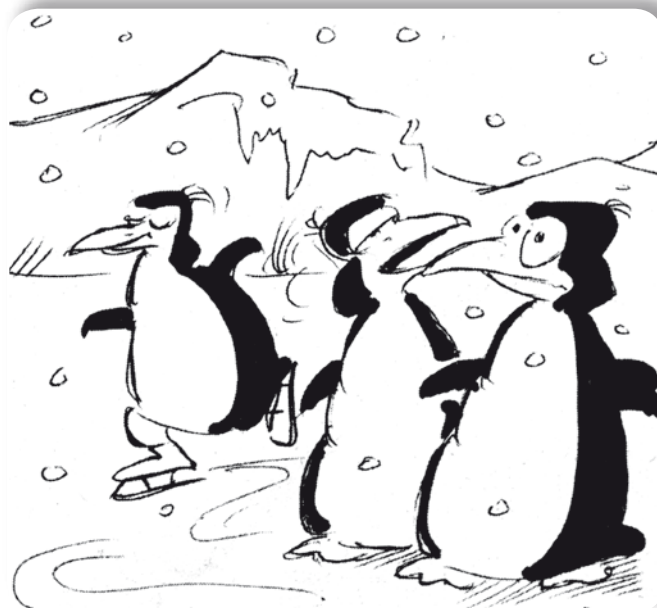
Cukorka

A skót családban az anya aggódva szól férjéhez:

- Drágám, a kisfiunk, már két napja ugyanazt a cukorkát szopogatja.
- Nem baj, legalább spórol.
- Jó, jó, de azért már tényleg ki kéne csomagolni!

Viszek neki egy csésze forró teát!

Ezt a badarságot biztosan a tévében látta!

Karácsony

Kérdezi a skót kisfiú az apukáját:

– Apa mi lesz a karácsonyfa alatt?

Válasz:

– Parketta kisfiam, parketta!

Távirat

A skót táviratot akar feladni:

– Szeretnék küldeni egy táviratot a barátomnak, amelyben értesítem, hogy holnap érkezem. Mennyibe kerülne ez?

– 20 penny szavanként, az aláírás ingyenes.

– Rendben! Írja akkor, hogy:

„Üdvözlettel. Aláírás: Barátod-Joe-holnap-este-8-kor-érkezik.”

Lottó

A skót megnyeri a főnyereményt a lottón, de egyáltalán nem látszik boldognak.

– Miért nem örülsz? – kérdezi a barátja.

– Hiszen tiéd a főnyeremény.

– Soha nem fogom magamnak megbocsátani, hogy két szelvényt vettem.

Lánykérés

A skót lányát feleségül kéri:

– Elvennéd a lányom akkor is, ha nem adnék egy penny hozományt sem?

– El én!

– Akkor nem adom hozzád. Elég hülye van már a családban.

Étteremben

A skót kérdezi a pincért az étteremben:

– Mondja uram, kinek kell itt fizetni?

– Természetesen a fizetőpincérnek!

– Jaj de jó! – mondja a skót. – Már azt hittem hogy nekem!!!!

Üzleti érzék

Reggel a skót családban:

– Apu, éhes vagyok!

– Kisfiam! Ha nem kérsz reggelit, kapsz 5 pennyt.

Elfogadja. Délben:

– Apu! Megint éhes vagyok!

– Ha most sem eszel, megint kapsz 5 pennyt.

– Na jó, kell a pénz.

Este:

– Apu! Már tényleg nagyon éhes vagyok!

– Kisfiam! Ha vacsorát sem kérsz, adok még 5 pennyt.

A kisfiú gyomra kordul egy nagyot, de elveszi a pénzt. Másnap reggel:

– Apuuu! Nagyon nagyon éhes vagyok!

– Jó. De ha nem adod vissza a 15 pennyt, nincs reggeli.

Rézkábel

– Tudod, hogy a rézkábel hogyan keletkezett?

– ???

– Két skót egyszerre talált egy egypennyt.

UTOLSÓ MONDATOK

Felirat

Felirat az állatorvosi rendelőben:

„Odabenn rendelés folyik. Leül! Úgy marad!”

Hóember

Hóember utolsó mondata:

– Nyuszika, nincs is radiátorod.

Kezdődik

– Most kezdődik a tánc – szólt a papagáj, és berepült a ventilátorba.

Ha volna...

Ha lenne egy kis sonkánk, csinálhatnánk sonkás tojást, ha volna néhány tojásunk.

Továbbképzés

– Apu, jó lenne, ha beiratkoznál egy mértantanfolyamra. Mostanában rosszul csinálod meg a leckéimet!

Alagútban

– Már látom a fényt az alagút végén... de miért dudál?

Gáz

– Milyen gázszag van itt... és milyen sötét... Gyűjtök egy gyertyát!

Tesióra

– Rendben fiúk, vége a tesiórának... dobjátok ide a gerelyeket!

Öltözz fel melegen kisfiam, elvégre tél van!

Hogy fognak csodálkozni a hetedikesek, amikor májusban kihívjuk őket egy hócsatára!

Krasznahorkai László

Északról Hegy, Délről Tó, Nyugatról Utak, Keletről Folyó

(Részlet)

XXIII.

A keleti hegyek legfelső végén a város valódi oltalmát jelentő Hiei-hegy, s rajta a híres Enryaku-ji innen nagyon-nagyon messze volt, ezért a kolostor önmagában is hiánytalanul, e támogatás nélkül is eleget kellett tegyen az építés rituálisan kötelező védőelveinek. A hegy tetején rögtön a déli oldalba telepedett, azaz észak-észak-keletről, vagyis a veszélyes irányból épp a hegy csúcsa védte meg, délre előtte pedig, a házak, a kémények, a tetők, a póznák, a TV-antennák s a villanyvezetékek zaklatott erdeje miatt ugyan innen-fönről láthatatlanul, ám ott állt lent egy tó, előírás szerint, amiképpen keletről is ott folyt a Kamo, és nyugatra is ott volt a megkövetelt út, sőt ami azt illeti, út a kolostorhoz több is indult, és mind kizárólag nyugat felől, ahogyan innentől is kizárólag nyugat felé vezetett az egyetlen irány, egyszóval az elhelyezés mind a négy nagy előírása maradéktalanul teljesült, északról hegy védje, délről tó, nyugatról utak, keletről folyó, így hangzott a négy nagy előírás, úgyhogy amikor megtörtént, s a hely ily tökéletesen kijelöltetett, s vele magával is közölték a kolostor megépítésének szándékát, méreteit és célját, a miya-daiku indulhatott is, s ezzel kezdetét is vette egy nem egyszerűen évekig, hanem évtizedekig tartó hosszú folyamat, melynek főszereplője nem ő volt, az ácsok művészi mestere, a maga egyedülálló tudásával, nem a zseniális Kobo Daishi utóda, a rend vezetője, aki vallási értelemben állt a nagy terv mögött, nem az egyes épületek, az aranycsarnok, a pagoda, a tanítás terme vagy a kapuk elkészült remekművei, nem a munkások lenyűgöző összehangoltsága, nem a Buddha megfaragása a félrefordított fejjel, nem a tömör arany, mely özönlött az oltár, a szent szobrok, a tolóajtókra festett képek s a szentélymennyezetek felszínére, mégcsak nem is a kolostor maga mint egy káprázatos egész, amikor elkészült végleg, és felavatták, hogy a Buddha örökkévaló szeretetében nekikezdjen ennek az egyezer évnek, nem, a főszereplő egy növény volt, egy fa, egy egyszerű anyag, amely mindennek az alapjául szolgált,

a főszereplő a hinoki-ciprus volt, amelyért eredetileg Yoshino tartományba kellett elutazni, a hinoki, melynek már a kiválasztása is hónapokig tartott, a hegy kiválasztása és megvétele, vagyis az egészséges, vagyis az egyenes törzsű, vagyis a nem világos és nem sápadt levélzetű, vagyis a legalább ezeréves fákkal benőtt hegy melletti döntés, már ez az első szakasz hónapokat vett igénybe, hogy erre következő zenek aztán az évek, amikor a rend türelmetlenebb és tájékozatlanabb vezetői szemében megbocsáthatatlanul nem történt semmi, de megnyugtatták őket, meggyőzték őket, lecsilapították a háborgó indulatokat, mondván, a miya-daiku tudja, mit kell tennie, amiképpen a miya-daiku tudta is tényleg, hogy mit, mert tudták az ősei is mind, évszázadokra visszamenően, hogy most, az elkövetkező években, mi a feladat, tudniillik hogy miközben szorgalmasan és elmélyülten számolnia és mérnie kell, rajzolnia és újrarajzolnia, a legfőbb dolga lesz, hogy figyelje a fákat, és ő valóban nem is tett mást hosszú-hosszú éveken át, csak újra meg újra hetekre és újabb hetekre Yoshinoba utazott, és körütekintően megfigyelte a megvásárolt hegyen a hinoki-ciprusok fejlődését, hogy nyomon kövesse őket, és megnézte, hogyan nőnek az északi, és hogyan a déli oldalon, hogy hogyan alakulnak a hegytetőn és hogyan a hegy tövében, mert a későbbi munkálatokhoz pontos tapasztalatokra volt szükség, hisz tudomással kellett bírjon arról, hogy hogy éri őket a nap nyáron, és hogy viselik a tartós esőt a monszun idején, a miya-daiku eképpen szó szerint együtt élt a fákkal, ismerte őket külön-külön, mint egy hatalmas családot, és ez tényleg éveken, hosszú-hosszú éveken át így zajlott, aminek következtében aztán nem csoda, ha a rend vezetőivel történt első megbeszélés és az építkezésnek csak a pusztá kezdete között is hihetetlenül sok idő telt el, annyi, hogy egy egész erdőnyi japánciprus közben elérte a megfelelő kort, és ez sokakat őszintén megdöbbentett, és sokan fölöttébb értetlenkedtek, hogy ennyit kell várni, csakhogy ennek, közölte a miya-daiku az értetlenkedőkkel, márpedig így kell lennie, és azért, mert nem lehet másként, a hinoki-ciprusok kivágására

ugyanis kizárólag a megfelelő időben kerülhet sor, és azt pedig, hogy melyik a megfelelő idő, azt egyes-egyedül ő, a mester tudja, és ő is az őseitől, és meg is mondta, hogy tudja, hogy mikor, és nem is tétozva bejelenteni, amikor ez az úgynevezett megfelelő idő elérkezett, s ő megkérhette a jelet az előjárótól a kokoro-szertartás megtartására, aztán meg is tarthatta, s le is tehetette az esküt az irtás első órájában, melyben neki, amiya-daikunak meg kellett ígérnie az első hinoki előtt, hogy ő a saját életével felel azért, hogy kidöntésével nem pazarolja el az életét, hanem a „szépség életét adják neki”, és csak akkor kezdődhetett a valóságos munka, és a türelmetlenkedők is csak akkor kezdték megérteni, hogy azokra az évekre és évtizedekre igenis szükség volt, megértettek szép lassan mindent, amikor látták, s amikor elmagyarázták nekik, hogy a kivágott, elszállított és az egy évig még a Kamo folyó vizében tartott japánciprusok közül például azokból készítették a komoly terhet vállaló, súlyos oszlopokat és gerendázatokat a szentélyeknél, amelyek a hegy tetején nőttek, s azokból a hosszú áthidalókat, melyek a hegy alján, mert a hegy alján növe fa erősebben kellett megküzdjön a napfényért, mint a hegy tetején élő, következőképpen az alulról kivágott sokkal jobban nyúlt, hosszabb s vékonyabb törzset növesztett, mint a másik, mely viszont vastagabbat és erősebbet, és így tovább, ekkor már nem volt olyan nehéz átlátni, hogy az eltelt évtizedekben mindent egy jól átgondolt, monumentális terv és egy ősi tapasztalat bölcs útmutatása irányított, mely szerint mindennek hajszálpontosan úgy kell történnie a szentélyek építésénél, mint amilyen módon az a fák természetes életében lezajlott a yoshinói hegyen, vagyis a hegy északi oldaláról származó fákat például minden esetben a szentélyeknek is az északi oldalánál használták fel, hogy a szentélyek csúcsgerendázatára is kizárólag olyan ciprust választottak, mely egykor a yoshinói hegy legtetején

Kedves Olvasó Tanulók!

Krasznahorkai László (1954) 2003-ban a *Magvető* Kiadónál napvilágot látott regénye a kert, a tökéletes szépség kereséséről szól. A regény címe egy buddhista kolostor elhelyezkedésének szabályait jelöli.

Olvassátok el a részletet! Keressétek meg a kiemelt jelentésre utaló részleteket a szövegben!

Bence Erika

nőtt, azaz végül mindenki előtt világossá vált, hogy az egyes hinoki-ciprusok pontosan azt a helyet kapták az egyes szentélyépületekben, amelyeket természetes életükben elfoglaltak a hegyen, és hogy minden egyes fa abban az életkorában foglalta el ezt a helyet az oszlopok között, a konzolok gerendázataiban vagy a tetők ívében, amikor a belső szerkezetük erre a feladatra a leginkább éretté tette őket, ugyanis ki kell bírják az idők mostoha csapásait, magyarázta a miya-daiku egy ízben egy fiatal tanítványának, ki kell bírják az időt, mondta neki, amikor kettesben maradtak egy nehéz nap végén az ideiglenes pavilonban, mert az lehet, hogy nem fognak örökké állni, tette hozzá, de az időt, mosolygott talán első ízben a munkálatok évtizedei alatt a miya-daiku a fiatal tanítvány szemébe nézve, az időt ki fogják bírni. Szakét ittak apró pohárban, és aznap este sokat nevettek.

XXIV.

A fafaragók ezúttal is ott voltak a koreai Paekche-ből, de mára már inkább csak a biztonság kedvéért ragaszkodtak a jelenlétükhöz, hisz a Buddha tanaival együtt érkező szobrászművészet első megjelenése óta eltelt évszázadok alatt, s a számos kínai tanulmányút során a japán mesterek maguk is olyan tökéletesen megtanulták az isteni szakmát, hogy képességeik nemcsak hajdani tanítóikat kápráztatták el Paekche-ből, de magukat a szerzeteseket és a laikus hívőket is, így ők, a koreaiak, most is elsősorban a hagyomány előírása miatt vettek részt a kiépítő szobrok elkészítése idején a hosszas munkálatokban, inkább csak a főbb vagy inkább csak a formális útmutatásokban voltak a helyi szobrászmesterek és faragó munkásaik segítségére, valójában nem avatkoztak bele a tényleges folyamatokba, sőt az igazat megvallva, már nem is nagyon tudtak volna, mert olykor maguk is elámulnak az éppen csak egy kissé, de mégiscsak új technikai megoldások láttán, az üregek szobrok faragásának japáni megoldásain, megcsodálták a továbbfejlesztett véső- és faragószerszámokat, a csiszolásban mutatott helyi jártasságot, elcso-

GYÖNGYHALÁSZ

dálkoztak a lakkanyag számukra ismeretlen összetételén, s természetesen elkábultak a rengeteg arany láttán, melyet a rend az elkészült szobrok teljes aranyozására küldött, s amit egyébiránt felolvasztásuk s lehetővékony aranylapocskákba történő kiöntésük megkezdéséig a legszigorúbb biztonságban tartottak a rendfőnök zárt rezidenciájában, egyszóval a csarnokok, termek, cellák és pavillonok, a fedett folyosók, a lélegzetelállító tetőszerkezetek, a pagoda és a harangtorony, a hármas kapurendszer, illetve a kerítésfal megépítésével egy időben nekikezdték tehát a szentélyekben majdan elhelyezendő szobrok megfaragásának is, nekiláttak a szent munkálatoknak, hogy aztán egy idő múlva az a furcsa helyzet álljon elő, hogy a műhelyekben, amelyeket egyébként nem az építkezés helyszínére, hanem a városon belülre, de a túloldalra, a nyugati hegyek közelébe telepítettek, a hatalmas Buddhák és Boddhiszátvák már rég készen álltak arra, hogy végleges helyükre kerüljenek a kolostor szentélyeiben, ámde évtizedeket, s még egy-egy rendkívül fontos Buddha-szobor esetében is, ahol a munkálatok szintén hosszú időt vettek igénybe, éveket kellett várjanak e műhelyek védett raktáraiban, hogy ez az esemény, végleges helyükre kerülésük, bekövetkezhessék, mert a kolostor lassabban készült, mint a szobrok, magától értetődően, így aztán a műhelyekbe hosszú időn át csak megcsodálni jártak őket a kivételezett szerzetesek és az előkelők, akiknek egy-egy ilyen látogatás engedélyezve volt, és meg is csodálták őket, érdemük szerint, hisz valóban elragadóan szépek voltak valamennyien, a hatalmas lótsusztrónus végtelen nyugalmában elmerülten ülő óriási Amida-Buddhától kezdve az utánozhatatlanul békés Sakyamuni-ábrázolásokon át a legkisebb buddhista védőszentig mind – csak azt nem tudta senki, csak arról nem volt fogalma még a legbeavatottabbnak és a legkivételezettebbnek sem, hogy a legfontosabbat, az aranycsarnok központi helyére megrendelt s az egész kolostor védőerejének szánt fő Buddha-szobrot hol, melyik műhelyben és kicsoda faragta vagy faragja éppen, ezt a legteljesebb titokban tartották, erről nem lehetett tudni semmit, ezt nem láthatta senki, sőt, valahogy úgy volt megszervezve az egész, hogy a rend vezetői összekeverték az információkat, hogy a kíváncsi törekvések megzavarására egyszerre többen is úgy higgyék, egyedül ők, de ők tájékoztatva vannak, hol, melyik műhelyben és kicsoda, úgyhogy végül voltak többen is, akik azt hitték, hogy egymagukban őrzői a titoknak, akik meg voltak győződve róla, hogy tudják, hol készül a híres Buddha, terjedtek az álhírek és a mendemondák, de tudni valójában szinte senki nem tudott semmit, egészen addig, míg eljött a napja, a kolostort

felavatták, s a félrenéző Buddha az aranyozott dobozában végleges helyére odakerült – hogy aztán ezzel pontosan az ellenkezője történjen annak, mint amire valamennyien számítottak, mert nem, a rangos hívőktől az utolsó bámészkodóig az avatási ceremóniák ünnepein az emberek nem a csodálat és a leborulás, nem a meghatottság és a hála jeleit mutatták, hogy végre-végre évtizedeken át épített kolostoruknak most már a főszentje is a helyén van, hanem a megdöbbenését, mert valóban megdöbbenett mindenkit, aki csodálatára, s hogy áldozzon előtte, elébe járult, sőt az egyszerűbb lelkeket egyenesen meg is ijesztette, amit az aranycsarnok oltárának díszhelyén a nagy-nagy tülekedésben megpillanthatott. Mert ez a Buddha kicsi volt, mint egy hároméves gyermek, vékony volt és törékeny, mint aki inkább maga szorul védelemre, nem trónolt a lótsuszban, hanem állt egy aranyozott dobozban, mint aki épp csak egy pillanatra időzik itt, s a nemes, nem evilági szomorúság a tekintetében meg az, hogy félrefordítja a fejét, olyan botrány szelét vetette előre, hogy a rend vezetői rögtön az avatási ceremóniák heteit követően úgy döntöttek, előkeresik azt az iratot, mégha nem létezik is, melyből majd határozottan kiolvasható, mi történt, vagyis hogy Eikan, a hajdani csodálatos szónok, hogy a Buddha, akit megejt szépséges szavainak ereje, s hogy hátranéz, hogy lássa, ki az, és hogy úgy maradt, örökre, tanúsítván ezzel, hogy az emberi szó szépsége, ha igazsággal párosul, akkor lám, megfellebbezhetetlen, és így tovább, és így tovább, ily módon fordítván tehát a beláthatatlan következményekkel terhes hátrányt ügyesen előnyre, aminek szerencsés levezetésével aztán a botrány szele, mielőtt még igazán feltámadott volna, már el is csendesedett, s ő, a páratlan szépségű, törékeny Buddha fogadhatta a hamis csodálatot és a hamis áldozatokat egyezer éven át, előrevetítvén jövődöbéli sorsát is, hogy egy idő után már viszik majd egyik templomból a másikba, mert nem találják a helyét, próbálják elhitetni a legendát Eikannal vagy mással, de nem lehet, mert az a félrefordított fej az aljasság menthetetlen történetéről fog beszélni félreérthetetlenül, mert az a félrefordított fej a szépségről fog beszélni mindörökre, a mozdíthatatlan gonoszságról és a tehetetlen nemességről, a gyógyíthatatlanul közönségesről és a legenyhébb emberi jelenléttől is elporló emelkedettségről, a kiirthatatlan ostobaságról és a hatástalan együttérzésről – s mindezt úgy, hogy csupán egy kicsinyke aranyozott doboz védi, három irányból vékony faráccsal, háta mögött egy lepkevékony fallal, az aranycsarnok oltárának a közepén.

128 bites lesz a Windows 8?

A Microsoft egyik fejlesztőjének csiripelése alapján 128 bites támogatással fog érkezni a Windows 8 és a Windows 9. Beszéd, hogy LinkedIn profilja a hír elterjedését követően elérhetetlenné vált. Már régóta nyílt titok ugyanis, hogy a Windows 7 elkészültével a Microsoft fejlesztői nem vettek ki hosszabb szabadságot, hanem szinte azonnal hozzáfekttek a Windows 8 előkészületi munkálataihoz. A leendő operációs rendszerrel kapcsolatban azóta több cikk és blogbejegyzés is megjelent, ám ezek zöme nem volt több, mint pusztá kapizsgálás. Egészen mostanáig. A Windows 7 és egyéb más termékek fejlesztésekor már kiderült, hogy a redmondi szoftvercég nehezen tudja megregulázni az alkalmazottjainak csiripelését, így egységes mederbe terelve a kommunikációjukat. Ezt támaszthatja alá Robert Morgan, a Microsoft vezető kutatójának és mérnökének esete is, aki LinkedIn profiljában nagy valószínűséggel egy fontos titkot osztott meg a Windows 8 és a Windows 9-cel kapcsolatban (annál is inkább, mert azóta nem elérhető a profilja).

Robert Morgan

Senior Research & Development at Microsoft
Greater Seattle Area | Computer Software

Robert Morgan got called into the office, alarms in the morning are great. Someone didn't set the test for the new AMD 128bit properly. 2 days ago

Current

• Senior Research & Development at Microsoft

Past

• Senior Architecture Manager at IBM
• Implementations Manager at Inflation Technology Research (Sole Proprietorship)

„Egy magas védetségű kutatóintézetben dolgozom, ahol a közép és hosszú távú fejlesztések a területeim. A K+F projekteken belül a Windows 8 és a Windows 9 kerneljeinek 128 bites architektúrákkal való kompatibilitásán dolgozom, olyan fontos partnerekkel kialakítva a kapcsolatot, mint az Intel, az AMD, a HP és az IBM” – olvasható azon a képernyőfotón, amit a NeoWin munkatársainak még sikerült elcsípníniük. S ha ez még nem lenne elég, Robert Morgan egy későbbi státuszfrissítésében még azt is elárulta, hogy jelenleg is egy 128 bites AMD processzort tesztelnek.

Érdekesség, hogy utóbbi jelenleg is fejlesztői ezen eszközét Bull-dozzer kódneven. Vagyis összességében ezek alapján nem elképzelhetetlen, hogy a várhatóan 4-5 év múlva megjelenő Windows nem csak a 32 bites architektúráknak fog búcsút mondani...

Egy régebbi számunkban már foglalkoztunk a redmondiak új, akkor még csak bejelentett ingyenes védelmi központjával. Most kíváncsian vettük kezünkbe a Microsoft legújabb termékét: vajon mit tud a régóta beharangozott, ingyenes víruskereső? Letöltöttük, feltelepítettük, és kipróbáltuk.

Előzetesen csak annyit, hogy a Microsoft Security Essentials (MSSE) egy fapados, minimalista védelmi eszköz – nem több, igaz, nem is kevesebb egy alapszintű kártevőkereső/irtó alkalmazásnál. Kétfajta, Windows XP és Vista-Windows 7 kiadásban tölthető le, utóbbi esetben 32 és 64 bites verzióban is. A tesztrendszerünk magyar nyelvű XP SP3-as volt, és Internet Explorer alatt a letöltési oldal elutasított minket, miszerint az országunkból ez a termék nem érhető el, Firefox alatt viszont gond nélkül lejtött a kívánt alkalmazás. Időközben azt a problémát elhárították, és most már az IE-használók is simán letölthetik a telepítő fájlt (mssefullins-tall-x86fre-en-us-xp.exe).

Az MSSE kifejlesztésének fő mozgatórugója az ingyenesség, a könnyű kezelhetőség és a kis erőforrásigény volt. Ez utóbbit sajnos nem sikerült megvalósítani; a program alapból 60 MB memóriát pusztít, és keresés közben a processzort sem kíméli – falánkabb, mint sok teljes védelmi rendszer. A kézzel indítható és az időzített kereső alap-

Microsoft Security Essentials

beállításban a Quick scan, azaz gyorskereső üzemmódban dolgozik. Ekkor csak a megváltozott, vagy a számára még ismeretlen fájlokkal foglalkozik, így szerencsére tényleg gyorsan halad a munkával.

Az MSSE első tesztjei felemás eredményekre vezettek a különféle független tesztlaboratóriumokban. A manapság leginkább elterjedt pázezer kártevőt – köztük a rootkit technikát is alkalmazókat – kivétel nélkül elkapta a program, a régebbieket viszont csak 98 százalék körüli találati aránnyal ismerte fel, a maradék 2% a heurisztikán is kényelmesen átcúszott. A különféle „nemkívánatos alkalmazásokat” (reklámprogramok, bosszantó alkalmazások, kevésbé érzékeny személyi adatainkat, például a webes szokásainkat naplózó „kémprogramokat”) már csak 90 százalék körüli pontossággal ismerte fel az MSSE. Az esetleg „bekapott” kártevők nyom nélküli kiirtására tett kísérletek sem mindig váltották ki a tesztelők elismerését.

A mérésekből egyértelműen látszik, hogy a program az átlagos irodai és otthoni felhasználók számára kellő biztonságot nyújt, ha azok betartanak néhány szabályt. Elsőként, hogy csak óvatosan szabad a régi, pár évnél idősebb program- és levélarchívumokat kezelni, mivel az MSSE nem feltétlenül fogja felismerni az esetlegesen ezekben „alvó” régi kártevőket. A másik dolog az, hogy a program napi egy frissítése mellett nem érdemes az ismeretlen helyekről származó friss dolgokat azonnal letölteni és kipróbálni, jobb, ha várunk legalább egy napot ezekkel.

A program szerencsére könnyen lebeszélhető arról, hogy a vakriasztások esetében automatikusan töröljön.

A Microsoft nem maga fejleszti a program keresőmotorját és tartja karban annak kártevő-adatbázisát, hanem több nagy biztonságtechnikai cégtől licenceli ezeket. Az, hogy az említett hibák fennállnak, valószínűleg a licenszszerződések korlátainak és a Microsoft minimalista, mindenfajta tényleges finomhangolásra alkalmatlan kezelőfelületre való törekvésének az eredménye.

A program felülete tényleg egyszerűen átlátható, könnyen kezelhető még a kezdő felhasználók számára is. A beállítoménük egyik érdekessége, hogy a szoftver esetében rendszervisszaállítási-pontot hoz létre minden egyes tényleges, időzített napi vírusirtás előtt. Ha valami fontosat törölt volna le a vírusirtó, még vissza tudunk lépni a korábbi állapotra. Persze felmerül a kérdés, hogy az egyszeri felhasználó nem fogja-e esetleg a rendszerét gyanútlanul visszaállítani egy ilyen víruskeresés előtti, fertőzött állapotra?

Innen tölthető le, most már akadálytalanul:

<http://www.microsoft.com/security/essentials/>

(PCW)

HOROSZKÓP

KOS

A kialakult helyzet végül is kedvezőbb, mint hitted volna. Képes vagy, hogy a legváratlanabb körülmények között is mindennek a humoros oldalát lásd. A füledbe juthat egy pletyka, miszerint valami nincs rendben körülötted. Mint mondtam, ez egy pletyka, ezért a sárdobálást nem kell viszonzni. Inkább bölcsen emelkedj fölül rajta.

BIKA

A jegyeden áthaladó Nap túlzott önbizalmat adhat. Hajlamos leszel, hogy megfeledkezz a kellő óvatosságról. Pedig nem árt az óvatosság, mert az ígéretek többet sejtetnek, mint amennyit később valóra váltanak. A szerelemben sok mindent megengedhetsz magadnak, csak ne ronts ajtóstul a házba, illetve ne féltékenykedj.

IKREK

Érdekes módon az idegenekkel mindig kedves vagy és megértő, noha barátaiddal néha elég kíméletlenül bánsz. Arra is gondolhatnál néhanapján, hogy esetleg te sem vagy tökéletes. Saját tévedéseidet mindig képes vagy megmagyarázni, még magadnak is, de mások apró vétkeit már nem egykönnyen bocsájtod meg. Ha visszatekintesz, látod, hogy azokat bántottad meg mindig, akik a segítségedre szettek, esetleg tanácsaikkal segítettek.

RÁK

A barátság és a szerelem merőben más dolog. Általában ami a legkellemesebb meglepetéseket és egyben a legnagyobb csalódásokat is okozhatja. Kockáztatni mindig érdemes, de csak akkor veszítheted el a fejed, ha már biztos, hogy ezt megengedheted magadnak. Most igazán minden rajtad múlik, ez dönti el, hogy jó vagy rosszat remélhetsz-e.

OROSZLÁN

Szerencsés időszak köszönt rád. A feladataid is örömmel végzed, kitűnő szervezőképességed kitűntető elismerést hoz ebben az időszakban. Egészen más a helyzet otthon. Ezen a téren jó diplomátanának kell lenned ahhoz, hogy elkerüld a felelősségre vonást vagy az esetleges szemrehányásokat. Benned fel sem mérül ez a lehetőség, eddig szinte észre sem vetted, hogy milyen nemtetszést váltasz ki. Ezért csak egy valamin kell javítanod: az időbeosztáson.

SZÜZ

A jó munka mindig elnyeri méltó jutalmát. Irigyeid száma egyre csak nő, és ezzel egyenes arányban a rólad szóló pletykáké és intrikáké is. Érvényesülnöd kell, újra és újra bizonyítani, hogy neked van igazad. Ehhez kellő diplomáciai érzéked van, csak el ne veszítsd a türelmedet, ne hagyd, hogy bárkivel szemben elmérgesedjen a helyzet.

MÉRLEG

Egyre határozottabbá, sőt az utóbbi időben egyre érélyesebbé válsz. Céltudatos viselkedésed meghozza a gyümölcsét. Végre rendet teremthetsz a szerelmi életedben is. Ezen a téren a harc nem lesz könnyű, de egészen biztos győzelemmel végződik. A remény nem hiábavaló, minden gond valóban csak pillanatnyi vagy átmeneti lehet. A suliban is szerencsés lehetsz.

SKORPIÓ

Vígasztalódj azzal, hogy feszült, rossz hangulatod ellenére a suliban igenis nagyon szerencsés vagy. Nemcsak elismerésekkel halmoznak el, hanem nyugodtan számíthatsz jutalomra is. Azonban nem árt egy kis óvatosság. Barátaid ugyanis egy kicsit önzőnek tartanak, mert csak a saját ügyeiddel vagy elfoglalva, és szerintük senki mással nem törödsz.

NYILAS

Minden rosszban van valami jó. Ez az e heti jelmondat, ami rád vonatkozik. Hozzájuthatsz olyan dolgokhoz, amikre már régóta vágysz. Nem érdemes azzal próbálkoznod, hogy egyedül oldasz meg mindent. Csak kérned kell, és a barátaid vagy családtagod készségesen támogatnak.

BAK

Fizikai és szellemi csúcspont jellemzi ezt az időszakot. Olyan teljesítményekre vagy képes, amikre csak ritkán, és olyan sikereket könyvelhetsz el, amelyek nem mindennaposak. Talán olykor úgy tűnik, hogy elhamarkodott döntéseket hozol, pedig határozottságod és magabiztos fellépésed a legjobb irányba terel. Amiben most döntesz, az nemcsak pillanatnyi előnyöket jelent, hanem igen hosszú távú sikereket ígér.

VÍZÖNTŐ

Egyelőre aligha tudsz olyan kapcsolatokat kialakítani, amilyenekre vágysz. Most éppen mindenkivel és mindennel elégedetlen vagy. Nem biztos azonban, hogy kizárólag másokban kellene keresni a hibát. A jelenlegi hullámvölgyből hamarabb kikerülsz, mint gondolnád.

HALAK

Néha reménytelennek érzed a helyzetet, és akkor sem mersz kockáztatni, ha biztosnak látszik a siker. Semmit sem szabad elhamarkodnod, de bátran és határozottan kell cselekedned. Egy rossz hír, egy szomorú esemény elterelheti a figyelmedet a fontos dolgokról. Jól teszed, ha most nem az érzelmeidre hallgatsz, hanem inkább a józan ész szavát követed. A kellemetlen történések valójában előrevisznek, és sokkal több hasznot hoznak, mint amennyi gondot jelentenek.

Mi is a serdülőkor?

A serdülőkor az önmeghatározás ideje, a függetlenedés, a leválás időszaka. Három legfontosabb feladata az érzelmi függetlenedés a családtól, a felnőtt identitás kialakítása (életforma, hivatás stb. választása), és a felnőtt érzésvilág stabilizálódása.

Ezeknek a feladatoknak a teljesítése egészséges fejlődés esetén is járhat viharokkal, hiszen a szülőktől függő, szülői értékrend szerint „működő” gyermekből nyilván nem lesz varázsütésre stabil, önálló identitással rendelkező felnőtt. A serdülőkori válságot az okozza, ha a gyermek a fenti három feladat „teljesítése” során egyik-másik területen megreked, s nem tud előrelépni.

A serdülőkor válságai

Autoritáskrizis

A tekintélyelv elleni túlzott lázadás, ami kihat mindenre és mindenkire (szülőre, pedagógusra, akár kalauzra, rendőrré stb.), aki szabályokat próbál érvényesíteni. Ilyenkor a gyermek belemerevedik a lázadás állapotába, ami akadályozza fejlődését.

sét. Magatartásával nem kerül közelebb a leváláshoz, hiszen éppen a lázadás iránti szükséglet tartja a „hatalomtól” való függőségben.

Identitás-énazonosság válsága

A gyermek önmagáról alkotott elképzelései ellentétbe kerülnek a valósággal. A vágyak és a lehetőségek közötti különbségek párkapcsolati, pályaválasztási kudarcok formájában mutatkoznak meg, és a gyermek úgy éli meg mindezeket, hogy „a világgal van baj”.

A pszichoszexuális fejlődés zavara

Ha a serdülőt zavarja a nemi érése, és elnyomja azt, zavar keletkezik a felnőtt nemi magatartás kialakulásában. Jellemző megnyilvánulása lányoknál az anorexia, amely a koplalással egyrészt a jellegzetesen női testformák kifejlődését akadályozza, másrészt a menstruáció elmaradásához vezet.

Válságtünetek

A serdülőkori fejlődés zavarai megmutatkozhatnak különböző jelekben: a tanulmányi eredmény hirtelen és drasztikus romlásában, elmagányosodásban, legális és illegális drogok használatában (dohányzás, alkohol, kábítószer, játékgépek), evészavarok kialakulásában és a leválás drasztikusabb módjainak megnyilvánulási formáiban: csavargásban, destruktív közösségekhez való tartozásban.

A nyelvtanulás „izmosítja” az agyat

Brit és olasz kutatók összehasonlították idegen nyelvet beszélő és egynyelvű emberek agyszerkezetét. Azt tapasztalták, hogy a nyelvtanulás hatására a szürkeállomány megnő.

A University College London és a római Fondazione Santa Lucia kutatói összesen 105 ember agyi denzitását vizsgálták képalkotó eljárással.

A vizsgált személyek közül 25-en csak az anyanyelvüket beszélték, 25-en tanultak egy második európai nyelvet öt éves koruk előtt, 33-an pedig 10 és 15 éves koruk között. Ezeknek az alanyoknak angol volt az anyanyelvük. A vizsgálatban részt vett 22 olasz anyanyelvű alany is, akik 2

és 34 éves koruk között tanultak meg angolul.

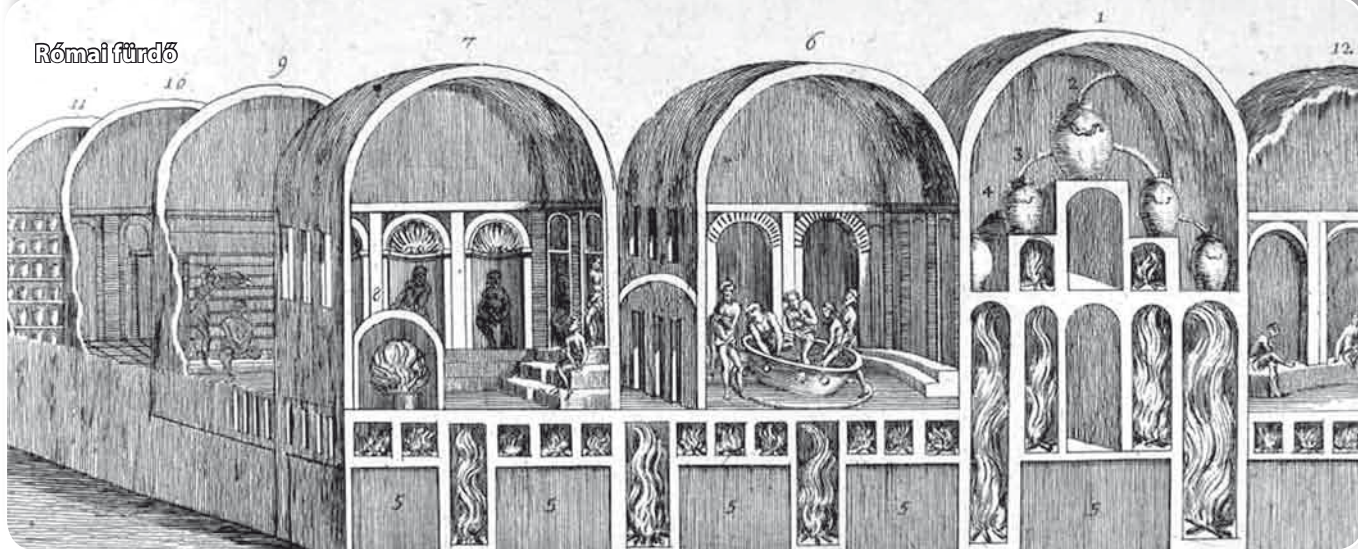
A felvételekről kiderült, hogy a kétnyelvű alanyok agyának bal alsó fali lebenyi kéregállománya fejlettebb, nagyobb méretű, mint azoké, akik nem beszélnek idegen nyelvet. Azoknál, akik kisgyermekkorukban sajátították el a második nyelvet, ez a hatás még kifejezettebb volt.

Az agykérget alkotó szürkeállomány tartalmazza az agysejteket, neuronokat.

Több korábbi tanulmány kimutatta a szürkeállomány mérete (vagy denzitása) és az intellektus összefüggését, különösen a nyelv, az emlékezet és a figyelem terén. Az agykéreg szerkezete, mérete plasztikus, azaz serkentő impulzusok hatására változik, hasonlóan ahhoz, ami az izmokkal történik edzés hatására.

A kutatás eredményei tehát arra utalnak, hogy a nyelvtanulás hatására változik, fejlődik az agy szerkezete.

Római fürdő

Mióta fürödnek az emberek?

nak ahhoz, hogy megmossuk kezünket. Majdnem olyan gyakran mossuk meg arcunkat is."

Parfümbe mártott zsebkendő

XIV. Lajos napi toalettje abból állt, hogy reggel parfümbe mártott zsebkendővel letörölte arcát, s egy nemesúr néhány csepp rózsavizet öntött a kezére. XV. Lajos korában a versailles-i palotában végzett munkálatok során egy befalazott helyiségre bukkantak, amelyben egy fürdőkád állt. Nem tudván mit kezdeni a díszes medencével – Pompadour márkinő utasítására – átalakították szőkökútnak.

De hogy magyar történeti adalékokkal is szolgáljunk e furcsa tisztaságiszony felől, bemutatunk egy részletet Bethlen Miklós önéletrajzából. Íme, hogyan vélekedett egy magyar főúr, ez az igen képzett, kitűnő férfi a 17. században: „Ritkán fürödtem, kivált hideg vízben; lábamat két hétben, néha minden héten mosattam, számat reggel, ebéd és vacsora után mindenkor, és gyengén a kezemet is hideg vízzel mostam; kezemet gyakran, de orcámat – hacsak valami por, sár vagy valami gaz nem érte – sohasem mostam, hanem a borbély, mikor hetenként rabságomig a szakállamat leborotválta. A fejemet talán 25 esztendeje van, hogy meg nem mosták.”

Ismeretes a törökök fürdőkultúrája; náluk a mosdás, fürdés vallási előírás volt. Budának a középkorban is látogatott „hévizeit” ők építették ki kupolás fürdőkkel.

A fürdés, mint kiváltság

Érdekes azt is megemlíteni, hogy a döllyfő bécsi Hofburgban nem volt fürdőszoza addig, amíg Erzsébet királyné ki nem könyörgötte a felséges férjétől, Ferenc József császártól ezt a kiváltságot a maga számára. A berlini császári palotában pedig még rosszabb volt a helyzet. Ha I. Vilmos császár fürödni akart – márpedig őfelsége minden héten egyszer megengedte magának ezt a luxust –, a közeli Hotel Adlonból hozatta át a palotába a bádóg fürdőkádat.

A tisztasági fürdőnek változatos és nagyon érdekes története van. Ötezer esztendősi fürdőkultúráról beszélnek az Indus folyó melletti Mohendzso-Daro romjai. Egy fürdő maradványait is megtalálták, 7×13 méter nagyságú medencével, melyet oszlop-sor választott el a kabinoktól. A krétai palotákban fürdősobát és fürdőkádat találunk. Az antik fürdőkultúrát a rómaiak a világbirodalom minden zugába elvitték, a provincia minden városában megtalálhatók a nyilvános fürdők. Róma városában hatalmas, fényűzően berendezett fürdők – mint pl. Caracalla vagy Diocletianus thermái – szolgálták a lakosság tisztálkodását, szórakozását, sőt művelődését is. A hideg, langyos, meleg medencékben, gőzfürdőkön kívül sportcsarnokok, könyvtárak is csatlakoztak a pompás fürdőépületekhez, melyeket mozaikok, falfestmények, szobrok díszítettek.

A római birodalom bukása után eltűnnek a luxusfürdők, de még a „sötét” évszázadokban

sem hiányzik a tisztálkodás igénye. Tudunk a hun és avar fejedelmek fürdőiről; az óbolgárokról feljegyzik, hogy naponta fürödtek; a bizánci császárok pedig, ha útra keltek, bőrmecénés magyar fürdőt és fürdősátrat vittek magukkal. A középkori várakban fából készült kádakban, dézsákban tisztálkodtak az emberek; a városokban pedig fürdőházak nyíltak, ahol a fürdősök, borbélyok borotváltak, köpölyöztek is. A fürdőházaknak meglehetősen rossz híruk volt, bezárásokra azonban mégsem erkölcsi megfontolásokból került sor, hanem azért, mert a járványokat terjesztették a közös fürdők. Ebből aztán sokan azt a következtetést vonták el, hogy a fürdés mint olyan, egészségtelen. A higiéniai mélypontot Európa a 17–18. században érte el.

1640-ben jelent meg az igen elterjedt illetlen, a Lois de la galanterie, ebben szó szerint ezt olvashatjuk: „Néha elmehetünk a fürdősökhöz, hogy testünk tiszta legyen, s naponként fáradságot vehetünk magunk-

Csak lányoknak

Milyen hatással vagy a fiúkra?

Remegni kezd a térdük, amint feltűnsz a közelükben, vagy ezt a képességed még gyakorolni kell? Töltsd ki a tesztet, és megtudhatod!

1. A kiszemelted mesélni kezd az egész haveri kör előtt egy biciklitúráról, és...

- a) ...kér, hogy legközelebb te is menj velük.
- b) ...közben folyton a szemedbe néz.
- c) ...felajánlja, hogy később megmutatja neked a túrán készült képeket.

2. A moziban általában... ülsz.

- a) ...két fiú között...
- b) ...a legjobb barátnőd mellett...
- c) ...a kiszemelted mellett...

3. Flört közben...

- a) ...általában te teszed meg az első lépést,
- b) ...mindketten egyszerre léptek.
- c) ...a fiúk kezdeményeznek.

4. Gyakran kapsz bókákat fiúktól, mert...

- a) ...jól nézel ki.
- b) ...jókat lehet veled nevetni.
- c) ...nagyszerű barátnő vagy.

5. Ha felbukkansz a fiúk között, és ők azonnal félbehagyják a beszélgetést, akkor...

- a) ...éppen pletykálnak.
- b) ...megcsodálják a ruhádat.
- c) ...olyan dolgokról beszéltek, amiről nem kell mindenkinek tudnia.

Számold össze a pontjaidat:

	a	b	c
1.	3	5	1
2.	5	1	3
3.	5	3	1
4.	1	3	5
5.	3	5	1

Értékelés

5 és 11 pont között

Nyomd fel az egódat! – Gondolkodj pozitívan!

Természetesen benned is megvan az a bizonyos plusz. De valószínűleg szunyókál még egy kicsit. Lehet, hogy azért, mert éppen most teszteled le, milyen hatással vagy a fiúkra. A „Gondolkodj pozitívan!” segít abban, hogy ne hagyd megfélemlíteni magad, és hogy dolgozz egy kicsit a magabiztosságodon. Hogy ez miért jó? Mert a fiúk azokat a lányokat kedvelik, akik elégedettek magukkal. Szeresd magad, és mások is (a fiúk is) szeretni fognak!

12 és 19 pont között

Bízz meg az erősségeidben! – Gondolkodj okosan!

Semmi kétség, a fiúk visszatartják a lélegzetüket, ha közel mész hozzájuk. De ahelyett, hogy flörtölés közben teljesen kihasználnád ezt a hatást, gyakran lefékez a bizonytalanságod. A „Gondolkodj okosan!” – segít, hogy ne ess pánikba, hogy vajon jól áll-e a hajad, vagy rendben van-e a ruhád. Az ego-tréning felerősíti a kisugárzásodat, így magabiztosabb, intelligensebb lány leszel.

20 és 25 pont között

Vállald be önmagad! – Gondolkodj nagyban!

Te nagyszerű hatással vagy a fiúkra, mert mindent magadban hordozol, amit a fiúk egy lányban kedvelnek. Magabiztos vagy, jó haver, és nagyon szerethető. Ezt nyugodtan bevallhatod, nem kell mindenféle vélt gyengeség mögé elrejtened a valódi kisugárzásodat. A „Gondolkodj nagyban!” nem azt jelenti, hogy arrogáns hisztiszsák leszel, hanem hogy képes leszel megvalósítani mindazt, amit elhatároztál.

„Kedves Bizalmas sorok és Bori Mária!

Én egy ötödikes lány vagyok. Nem vagyok valami jó tanuló. Hiába igyekszem, sokat tanulok, nem változott semmi sem, mert tele vagyok hármassokkal. Van egy barátnőm, aki kitűnő tanuló, ő a másik váltásba jár. Előtte néha szégyellem, hogy nincsenek jó jegyeim. Különösen akkor rossz, amikor egyest kapok, és nem merem neki elmondani. Mi ketten általában estefelé vagyunk együtt, amikor befejezte a feladatait. Félek, hogy megszakítja velem a barátságot, ha nem javulok meg. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek, hogy jobbak legyenek a jegyeim!

Szilvi

Válasz:

Kedves Szilvi!

Azt hiszem, te jó úton haladsz, mert változtatni szeretnél azon, ami nem jó. Jó lenne, ha átgondolnád, hogy igazából miért is szeretnél jobb tanuló lenni? A barátnőd vagy önmagad miatt? Azért, hogy te elégedett legyél önmagaddal, és hogy a szüleid örüljenek a sikerednek, és elégedettek legyenek az iskolai előrehaladásoddal? Az is nagyon jó dolog, hogy van egy barátnőd, aki fontos számodra, és akivel szívesen együtt töltöd a szabad idődet, és akinek a fentiekből ítélve már vannak munkaszokásai, hisz előbb elvégzi a feladatait, és csak azután megy ki barátkozni. Biztos vagyok benne, hogy nem csak a jó osztályzatok határozzák meg kivel fog barátkozni és együtt lenni. Azt is tudnod kell, hogy az ötödik osztály egyfajta fordulópont a tanulásban, hisz a tanító néni után sok tanárnak az elvárásaival, sokkal több elvárással kell szembenézned. Vannak, akik jól feltalálják magukat, és könnyebben alkalmazkodnak az elvárásokhoz, de vannak, akiknek ez az alkalmazkodás és az új iskolai rend megszokása nehezebben megy. Általában az, akinek már vannak valamiféle munkaszokásai, be tudja osztani az idejét, könnyebben átvészeli ezt az alkalmazkodási időszakot. Aki viszont rendszertelenül, kampányszerűen tanul, annak felgyülemlik a tananyag, és mind nehezebb és nehezebb utolérni önmagát. Sajnos senkinek sincs varázspálcája, hogy egy suhintással helyére kerüljön minden. Neked is meg kell dolgoznod azért, hogy átbillenj, és jobbra forduljanak a dolgok, hogy a tanév végéig legalább egy-egy osztállyal magasabb jegy kerüljön minden tantárgyból a bizonyítványba. Megkérdezheted a barátnődet, lenne-e kedve segíteni a tanulásban. Először is beszélgessetek arról, hogyan szervezi meg ő a napját: mikor, mennyit és hogyan tanul. Te is gondold át, milyen a te tanulási szokásod. Ezt követően próbáld meg megtervezni a következő napodat: mikor kelsz, mikor mész iskolába, mikor és mennyit pihensz, mikor és mennyit tanulsz, mikor mégy zenedébe, nyelpleckére, sportra, mennyi időt töltesz szórakozással, barátkozással stb. Tervezd meg a napodat az ébredéstől a lefekvésig, és persze tartsd is be! Azt is tudnod kell, hogy a tanulásnak is van egy ráhangolódási, bemelegítési szakasza, ugyanúgy

mint a sportolónál edzés előtt. Meg kell teremteni a megfelelő tanulási környezetet is: az asztalon a tanulnivaló legyen, és a felszerelés (ceruza, golyóstoll, hegyező, színes ceruza, vonalzó, körző stb.), hogy ne kelljen minduntalan felkelned valamiért, és a felesleges dolgok, pl. a képregény ne vonja el a figyelmedet arról, amit éppen csinálsz. Kapcsold ki a tévét és a rádiót is, mert így jobban tudsz összpontosítani. A bemelegítés része az is, hogy előbb a számodra könnyebb tantárgyat vedd kézbe (sikerélményed lesz), és csak utána térsz rá a nehezebbjére. Hogy jobban tudj összpontosítani a tanulásra, a legjobb, ha a füzetben a jegyzeteket, és persze a tankönyvbéli leckét is hangosan felolvasod, és a megtanultakat is hangosan felmondod magadnak vagy az anyukádnak, nagymamádnak, ha ők nincsenek ott, a cicusodnak, kutyusodnak stb. Feltétlenül nézd meg a tankönyvben található kérdéseket is, és próbáld meg felelni rájuk. Ha nem tudod a választ, nézz utána a tankönyvedben, az interneten, a lexikonban (ha van). A számodra ismeretlen szavakat, amelyeknek nem tudod a jelentését, keresd meg az értelmező vagy az idegen szavak és kifejezések szótárában. Ha nincs, jó szolgálatot tesz az internet keresőprogramja. Amikor tankönyvből tanulsz, először olvasd el a leckét elejétől a végéig. A második olvasásnál vedd kezébe a ceruzát, és húzd alá a fontos, lényeges dolgokat (nevek, dátumok, definíciók, kulcszavak stb.). A harmadik olvasáskor elég, ha csak az aláhúzottakat olvasod. Utána próbáld meg a saját szavaiddal elmondani a leckét. Ha nem megy, válaszold meg a tankönyvben található kérdéseket. Ha kell, olvasd el újra és újra a leckét, amíg simán nem válaszolsz a megadott kérdésekre.

Ha képletek, definíciók vannak a leckében, készíthetsz külön kártyákat is, amelyek egyik oldalára saját kezűleg ráírod a képletet, a definíció nevét, a másik oldalára a képletet, meghatározást. Ezeket a kártyákat felhasználhatod ismétléskor.

(Jót játszhatok a barátnőddel. Összerakjátok és megkeveritek a kártyákat, a válaszadó csak a nevet látja, a kérdező viszont a helyes választ. Ha pontos volt a válasz, a kártya átkerül a válaszadó elé. Ha tévesen válaszolt, a kérdező felolvassa a pontos választ, és a kártyahalom aljára teszi. A játékot addig játsszák, míg minden kártyát nem kerül a válaszadóhoz. Készülhetnek kártyák minden tantárgy minden leckéjéből.)

Ne vidd túlzásba a tanulást. Iktass be rövidebb szüneteket, ha más nem 45 perc után, vagy amikor befejeztél az adott tantárgyat. Fordulj egyet a konyháig, fürdőszobáig, igyál egy kis vizet, egyél meg egy almát vagy egy kis darab csokit, guggolj le néhányszor a nyitott ablaknál, és máris felfrissülten folytathatod a munkát.

Ha igazából változtatni szeretnél a tanulási szokásaidon, akkor a szombatot és a vasárnapot is ki kell használnod. Ilyenkor rendezgessd a füzeteidet, olvassad a feladott olvasmányt, próbáld pótolni a lemaradásodat. Erre biztos, hogy rá tudsz szánni egy-két órát, és még mindig marad idő arra is, hogy segíts a szüleidnek a házimunkában, tévézz, kompizz, barátkozz, játssz stb.

A napi beosztást, a tervet elkészítheted egész hétre is, és így pontosan tudod, mi vár rád.

Ha felkészültél, és változtatni akarsz a tanulmányi eredményeden, bátran vágj bele! Biztos, hogy nem egy támogatóra lersz a családban, a barátnő és a tanáraid között is. Én is külön szorítok neked!

Ui.: Ne felejtse el megírni, hogyan haladsz!

A didergő király

Mese, mese, mátká, pillangós batárba:
 Volt egyszer egy király Nekeresd országba.
 Nevenincs királynak nagy volt a bánata,
 Csupa siralom volt éjele, nappala.
 Hideg lelte-rázta, fázott keze-lába,
 Sűrű könnye pergett fehér szakállába:
 – Akármit csinálók, reszketek és fázom,
 Hiába takargat aranyos palástom!
 Aki segít rajtam: koronám, kenyerem
 Tőle nem sajnálom, véle megfelezem!
 Százegy kengyelfutó százket felé szaladt,
 Tökszárdudát fujtak minden ablak alatt:
 Ki tud orvosságot a király bajáról,
 Hol az a bölcs ember, aki jót tanácsol?
 Adott is ezer bölcs ezeregy tanácsot,
 De együtt se ért az egy falat kalácsot.
 Didergő királynak csak nem lett melege,
 Majd megvette szegényt az Isten hidege.
 Körmét fúvogatta, keserűn köhintett,
 Bölcs doktorainak bosszúsán legyintett:
 – Bölcsekkel az időt ne lopjuk, azt mondom,
 Hívjátok elő az udvari bolondom!
 Bukfenc-vetegetve jön elő a bolond,
 Cseng-peng, kong-bong rajta a sok aranykolomp,
 Mókázna a jámbor, serdül, perdül, fordul,
 De a király rája haragosan mordul:
 – Hallod-e, te bolond, szedd össze az eszed,
 Adj nekem tanácsot, akárhonnán veszed.
 – Teli van énnálam ésszel a szelence:
 Hideg ellen legjobb a meleg kemence.
 Gyűjtass be csak, komám – nevetett a bolond,
 S nevetett köntösén a sok aranykolomp.
 Kergeti a király ki a sok léhűtőt:
 Hozzák fölön fogva az udvari futót!
 – Hamar cédrusfával a kandallót tele,
 Urunk-királyunknak attól lesz melege!
 Nagy volt a kandalló, akár egy kaszánya,
 El is égett benne vagy száz cédrusmáglya,
 Sergett is a király előtte, megette,
 Utoljára mégis csak azt dideregte:
 – Fűtsetek, mert megvesz az Isten hidege,
 Már a szakállam is csak úgy reszket bele!

Nyöszörög a futó: – Felséges királyom,
 Életem-halálom kezdedbe ajánlom,
 Most dobtam bele az utolsó forgácsot,
 Jó lenne hivatni az udvari ácsot!

Nekibúsul erre a didergő király.
 Szigorú parancssal a kapuba kiáll:
 – Vágjátok ki kertem minden ékességét,
 A szőlő szőlőnek arany venyigéjét,
 A mosolygó almát, a csengő barackot,
 Hányjátok a tűzre minden kis harasztot!
 Széles ez országban amíg erdőt láttok,
 Kandallóm kihűlni addig ne hagyjátok.
 Jaj, mert mindjárt megvesz az Isten hidege,
 Csak úgy kékelik már az ajkam is bele!
 Csattognak a fejszék, sírnak erdők, berkek,
 Recsegnek, ropognak a gyümölcsös kertek.
 Sok lakójuk fejét bujdosásnak adta,
 Fészkit ezer madár jajgatva siratta.
 A rengeteg fákból egy szál se maradt ott,
 Aranyos kandallón mind elparazsallott.
 Didergő királynak de minden hiába,
 Nyögve gubózik be farkasbőr-bundába:
 – Fűtsetek, mert megvesz az Isten hidege,
 Csak egy fogam van már, az is vacog bele!
 Nekeresdországban van is nagy kopogás,
 Ripegés-ropogás, siralom, zokogás.
 Dolgozik a csákány, fűrész, balta, horog –
 A király ajtaja egyszer csak csikorog.
 Betipeg egy lányka, icike-picike,
 Gyöngyharmat tündöklök lenvirágszemibe.
 Az ajaka kláris, a foga rizskása,
 Csacsog, mint az erdők zengő muzsikása:
 – Ejnye de rossz bácsi vagy te, király bácsi!

Megfordul a király: – Ácsi, kislány, ácsi!
 Azt se tudom, ki vagy, sohase láttalak.
 Mért haragszol reám? sohase bántottalak! –
 Kerekre nyitotta a csöppség a szemét:
 – Minek szedetted le a házunk tetejét?
 Hó is hullongázik, eső is szemezik,
 A mi padlásunkra az most mind beesik:
 Elázik a bábúm kimosott ruhája,
 Vasárnap délután mit adok reája?

Mint amikor nap süt a jeges eresze,
 A király jégsize harmatot ereszte.
 Szemében buggyan ki szívének harmatja
 Szöghaját a lánynak végigsimogatja:
 – Ne félj, a babádat ruhátlan nem hagyom,
 Biborköntösömet feldaraboltatom.
 Bársonyrokolyája, selyemfölkötője,
 Lesz ezüstkötője, aranycipellője! –
 Most meg már a kis lány mondta azt, hogy: ácsi,
 Mégis csak jó bácsi vagy te, király bácsi!
 Örömeben ugrált, tapsikolt, nevetett –
 S didergő királynak nyomban melege lett!
 A tükörablakot sarokra nyitotta,
 Városa lakóit összekurjantotta:
 – Olyan meleg van itt, hogy sok egymagamnak,
 Juttatok belőle, aki fázik, annak!
 Tódult is be nyomban a sok szegény ember,
 A márványtöglákon nyüzsgött, mint a tenger.
 Ki is szorult tőlük király a konyhára,
 Rájuk is parancsolt mindjárt a kuktákra:
 – Asztalt terigetni, ökröt sütogetni.
 Fussatok a hordót csapra ütogetni!
 Ily kedves vendég még nem járt soha nálam,
 Mint a saját népem – nagy meseországban...

Móra Ferenc

Ki ne szeretné a palacsintát? Szinte mindig jólesik egy töltött palacsinta. Azonban nem mindenki képes a tökéletes palacsinta elkészítésére. Ehhez is tehetség kell.

Íme egy kis útmutatás, hogyan készítsünk tökéletes palacsintát.

Válaszd meg gondosan az alapanyagokat. Ha teheted mindig házi tojásból készíts palacsintát. Jó a színezőképesége, egészségesebb, a palacsinta pedig könnyebb állagú lesz.

Ha kevésbé élénk színű palacsintákat szeretnél, használj félig zsírtalanított tejet, de semmiképpen sem teljes mértékben zsírtalanítottat, mert akkor a palacsinta elveszti könnyed állagát.

Használj fehérlisztet, mindenféle adalékanyag nélkül.

A palacsinta masszájának elkészítése igazi művészet. Ne ess abba a hibába, hogy előbb a tojásokat és a tejet kevered össze, majd ezután adagolod hozzá a lisztet. Épp ellenkezőleg, előbb a lisztet kezd, majd a tál szélére tedd a tojást és a tejet. Ezt addig keverd amíg homogén masszát nem kapsz.

ZSIBONGÓ

A tökéletes palacsinta titka

Hagyd az így kapott masszát pihenni. Ne siess egyből palacsintát sütni. Hagyd legalább 30 percig a lisztben lévő keményítőt duzzadni.

Ne pazarold az olajat sütéskor. Egy jó palacsintasütő nem igényeli az olajat. Jól forrósítsd fel a serpenyőt, majd egy papírkendő segítségével olajozd be. Ennyi az egész.

A palacsintamasszát ne akkor rakd a serpenyő felületére, amikor az a tűzön van, előbb kendd el a serpenyő felületén a masszát, és csak ezután tedd a tűzre.

A közvetlen sütés után ne töltsd meg egyből a palacsintát. A ropogós palacsinta hamar eltörhet, arról nem is beszélve, hogy az ujjaidat is megégetheted. Csinálj előbb 10 palacsintát, majd ha meg vagy velük, jöhet a töltelék. Kerüld a klasszikus töltelékeket. Már mindenki unja a túros vagy lekváros palacsintát. Próbálj ki valami újat!

– Hagyma, túró és sonka – addig pirítjuk a hozzávalókat, amíg aranypirosak nem lesznek, majd megtöltjük vele a palacsintát, reszelt sajtot hintünk rá.

– Banán, karamella és vaníliafagylalt – egy shake segítségével turmixoljuk össze a banánt, sűrített tejet és a karamellás tejszínhabot, majd adjuk hozzá a fagylaltot. Ezzel töltjük meg a palacsintákat.

Tíz tipp, hogy meg is tartsuk az újévi fogadalmainkat

A legjobb mód, hogy ragaszkodj az újévi fogadalmadhoz, hogyha tervezel. Biztos, hogy veled is volt már olyan, hogy tettél egy újévi fogadalmat, és aztán megszegted. Ebben az évben állítsd meg a fogadalmak körforgását, vagyis hogy változtatsz, és aztán mégsem teszed. Itt találsz tíz tippet, ami segíthet a kezdetekben.

1. Légy reális

A legbiztosabb módja, hogy megvalósítsd a célkitűzéseid, hogyha a cél nem elérhetetlen. Például, ha megfogadod, hogy soha nem eszel a kedvenc kajádból többet, mert amiatt híztál meg, rossz döntés lehet. Lgyekez olyan célkitűzésre, ami elérhető, mint például gyakrabban kerülni azt az ételt.

2. Tervezz

A fogadalmat tervezd meg előre, és az nem kell, hogy feltétlenül újév estéje legyen. Akár most is megteheted.

3. Körvonalazd a tervet

Döntsd el, hogy fogod megvalósítani, a kísértéssel szemben. Ebbe beletartozhat egy barát, akitől segítséget kérsz, pozitív gondolkodás vagy az önkontroll gyakorlása.

4. Csinálj egy pro-kontra listát

Segíthet, ha látsz egy listányi dolgot, ami megerősíti a motivációd. Időről időre gyarapítsd a listád, és kérj meg másokat is, hogy járuljanak hozzá saját ötleteikkel. Tartsd magadnál a listát, és gondold rá, amikor segítség kell, hogy megtartsd a fogadalmadat.

5. Beszélj róla

Ne tartsd a fogadalmadat titokban. Mondd el barátoknak és a családtagjaidnak, akik ott lesznek, hogy támogassák az ötletedet, hogy jó irányba változz. A legjobb forráskönyv, ha találsz egy jó barátot, akivel közös a fogadalmatok és így biztathatjátok egymást.

6. Jutalmazd magad

Ez nem azt jelenti, hogy egy egész doboz csokit is megehetsz, ha megfogadtad, hogy visszafogod magad az evésben. Helyette, ünnepeld a sikeredet, valami olyannal, amit élvezel, de nem szeded meg miatta a fogadalmadat. Ha ragaszkodsz az ígérethez, hogy helyesen táplálkozol, megjutalmazhatod magad, például moziba mehatsz az egyik barátoddal.

7. Kövesd a fejlődésed

Figyeld oda minden apró sikerre, amit annak érdekében teszel, hogy elérd a főbb célokat. A rövid távú tervek egyszerűbben betarthatók, és az apró sikerek segíthetnek abban, hogy megtartsd a motivációd. Ahelyett, hogy arra fókuszálnál, hogy leadj 5 kilót, először koncentrálj az első 1-re. Egy étkezési napló vezetése segíthet abban, hogy az ösvényen maradj.

8. Ne ostorozd magad

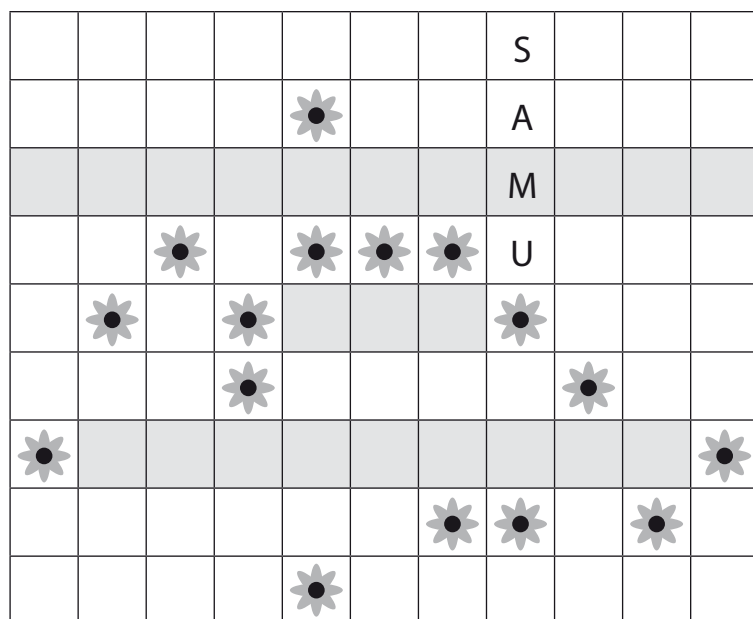
Megszállottan az alkalmi hibákon, elcsúszásokon rágódnál, nem fog segíteni a célod elérésében. Csináld a lehető legjobbat, amit tudsz mindennap, és mindennap egyszerre csak egy dologra koncentrálj.

9. Ragaszkodj

A szakértők azt mondják, körülbelül 21 napot vesz igénybe, hogy az új tevékenység szokássá váljon, és a személyiséged részét képezze.

10. Próbáld újra és újra

Ha a fogadalmad teljesítése teljesen kicsúszott a kezdet alól február közepére, ne ess kétségbe! Kezdd újból! Nincs ok, miért ne tehetnél „újévi fogadalmat” az év bármely napján.

Berakós rejtvény

– Halló, rendőrség? Jöjjenek ki azonnal, mert egy betörő van a házamban!

– Hogy hívják?

– ...

A csattanót a rejtvényben olvashatod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat az ábrába.

Kétbetűsek: GB, LT, MI, OÁ, TC.

Hárombetűsek: EKE, MÁZ, OBD, RÁZ, RIM, RKR, RRO, ULK.

Négybetűsek: AMÁL, ÁKOS, CSÜR, ÖLEB, ÖNTŐ, NADO, SAMU, URAI.

Ötbetűsek: EMESE, SZÉRŰ, ZSARU.

Hatbetűsek: BRASSÓ, ECSERI, GÓTIKA, TENGER, TORKOS.

Hétbetűs: ASZALOM.

Tizenegy betűs: TÖRÖKORSZÁG.

Betűrejtvények

1

J		OS
Á		

2

Á	R
	O

3

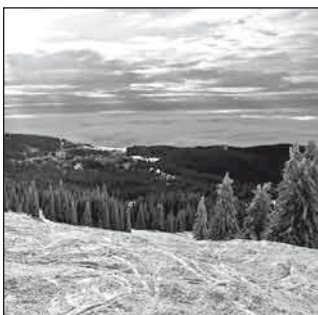
D	OR
A	

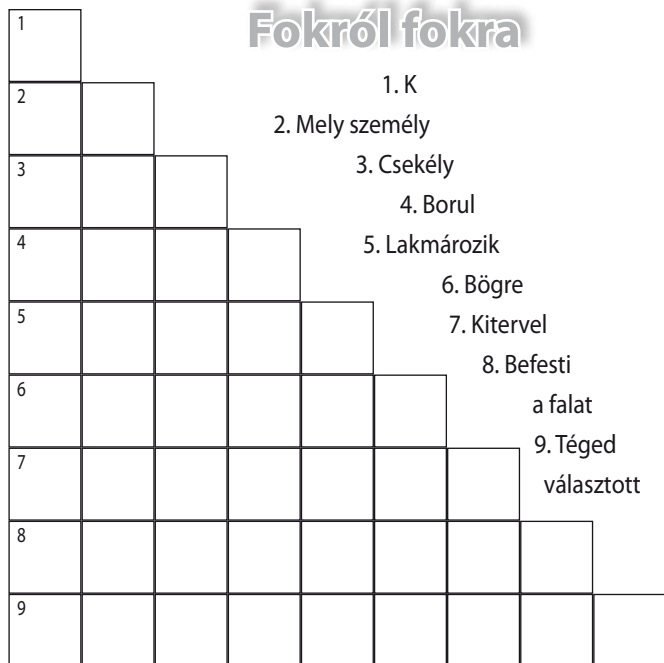
4

ÁÁÁ	OS
-----	----

Skandináv rejtvény (3.)

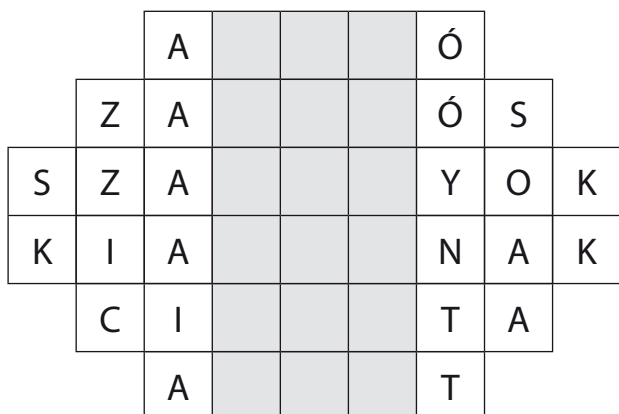
Rejtvényünkben Dél-Szerbia közkedvelt, téli üdülőhelyének nevét rejtettük el.

	JAPÁN FŐVÁROSA	PANCSOVA	HAVAS SZÉLVIAHAR	ELEMZÉS	KAMAT RÉSZE	GÁRDONYI GÉZA NÓALAKJA	KARCSÚ TÖRÖK TORONY CSÍK	FOSZFOR	
	KELET			EGY					
	FOTEL TARTOZÉKA			EGY BÁCSCAI VÁROSBA				SUGÁR	
	1001			A MŰLT IDŐ JELE				SZÖVETSÉG	
		AZ EGYIK IDŐ			BELGRÁD HEGYE SPORT- MEZ				
KÖZLEKE- DÉSI ÚTVONAL (ÉK. H.)		NŐI NÉV	OXIGÉN	ÓCSKA, KOPOTT, NÉPIESEN			R. I. D.		
		CSONT...	KÉN	KELETI FERFINÉV			BIZTAT EGYNEMŰI		
ILYEN A RÉGI SZALONNA			HALASZT- GAT						
NYAKBA- VALÓ TÉLI CSAPADÉK			AAAA	ELŐL MEGY A...					CS
				-...-RE					
					NEM HALL				
				NÉVELŐ	HÉTVÉG			DEHOGY!	ZÉRÓ
FÉL ÓTI		TUDATOS TÖREKVÉS						OLÁSZ- ORSZÁG	
					HANG- JEGYEIM				

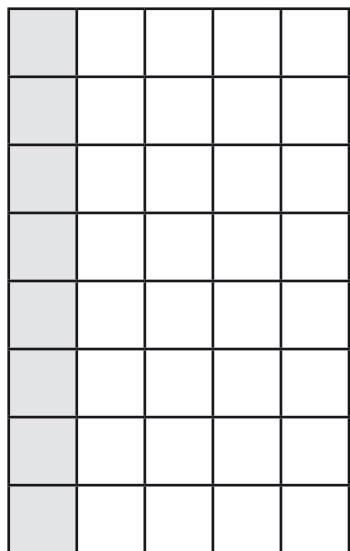
A meghatározások segítségével töltsd ki az ábrát. Minden szó tartalmazza az előző rövidebb szó összes betűjét, és annál mindig egy betűvel többet.

Szóbetoldó

Keress olyan szót, amelynek beillesztésével mind a hat sorban értelmes szavak alakulnak ki.

Anagramma

A szavak betűiből alkoss új, értelmes szavakat. A kiemelt oszlopban egy farsangi menet nevének kell szerepelnie.

Fokról fokra

1. K
2. Mely személy
3. Csekély
4. Borul
5. Lakmározik
6. Bögre
7. Kitervel
8. Befesti a falat
9. Téged választott

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Lóugrásban

1	2	3
F	A	L
D	✱	Z
J	Ö	R
E	M	Ó
R	✱	T
A	K	A
O	L	I
M	✱	D
A	R	O

A rejtvényt a lóugrás szabályai szerint fejsd!

Minirejtvény

1	2	3	4	5
4		✱		
6		7		
8				
✱	9			✱

Vízszintes sorok: 1. Farsangkor kerül az asztalra, 4. Ááá, 5. Hangtalan zene, 6. Megbízás, utasítás szerbül, 8. Fekete-tengeri félszigetről való, 9. Jók betűi.

Függőleges sorok: 1. A vízszintes egy folytatása, 2. Szándékozó, 3. Ivás előtt érezzük, 7. A harisnyán is lehet, népiesen.

Ha jól fejtetted meg a rejtvényt, egy farsangi csemege nevét kapod.

Az 1–2. szám megfejtései

Berakós rejtvény

Tudja, hogy ne maradjon ujjlenyomat.

Betűrejtvények

1. páros tánc, 2. sorozat, 3. egyedek, 4. nagyon éber

Óriás skandi

Pécs Európa kulturális fővárosa, Sopiane, Pécsi dóm

Keresztaszavak

Vízszintes: elteáztak, erélytelen, nyakfájás
Függőleges: Székelykeve, barátfüle, összeálló

Lóugrásban

Persze, de csak ha van engedélye

Anagramma

maratoni

Betűdominó

Rügyfakadás

Kitöltőcske

perec

Magyar költő

Faludi György

Keresztrejtvény

Múlt időben, tanárnő kérem.

Keresztaszavak

Vízszintes: vadaskert, hozzá elém, miniszter

Függőleges: paraziták, kacsasült, szerkezeti

Se eleje, se vége

madáretető

Párosító

4–I, 5–II, 7–III, 1–IV, 2–V, 3–VI, 6–VII

A 38–39. skandináv rejtvény helyes megfejtése

KARÁCSONYI GYERTYÁK, CSILLAGSZÓRÓ

A karvalyos zászló

Földes Péter munkája nyomán
írta és rajzolta Fazekas Attila

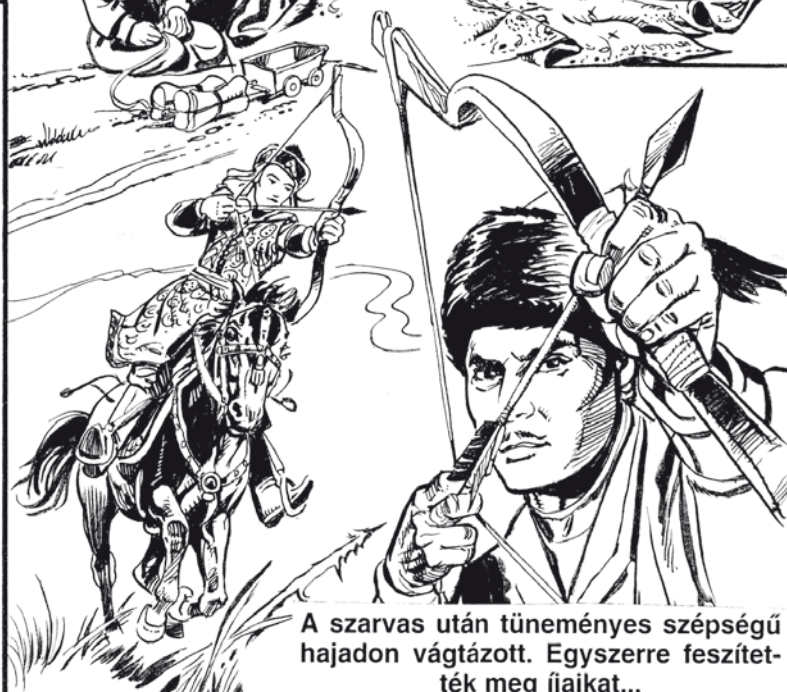
Furdalta a kíváncsiság az ifjú oldalát, milyen terveket szövöget apja az ő megházasítására, de kérdezni nem mert. Tudta, ha Álmos befejezte mondandóját, egy szót sem lehet kihúzni belőle. Édesanyjához sietett hát.

Mindent megtudsz időben.

Másnap elhatározta, hogy a mindentudó Baisa táltost fogja vallatóra. Egyszer csak...

A szarvas után tüneményes szépségű hajadon vágta. Egyszerre feszítették meg íjait...

Az én nyílveszőm okozta a halálát! Enyém a szarvas!

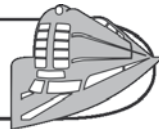
Az én íjam soha nem téveszt célt, de a szépséged úgy elvakított, hogy bizony te ölted meg.

Elpirult a lány, és nyeregbe pattant.

Hé, szép tündér. áruld el a neved!

Hajnalnak hívank.

Canterbury katedrálisa

nak szentelt apátság építésére (ez ma Szt. Ágoston nevét viseli), s nemsokára áttért maga is a keresztény hitre. Ekkor Ágoston új székesegyház építésébe kezdett, melyet 602-ben szenteltek fel. A pápa 597-ben Anglia első érsekévé nevezte ki Ágostont, Canterbury pedig az ország legfontosabb egyházi központjává vált. Az apátság fontos kulturális centrumként az egész középkorban meghatározó szerepet játszott. A 9–10. századi skandináv támadások elpusztították az Ágoston alapította intézményeket. A kolostort Dunstan érsek építtette újjá 978-ban, és alapítója tiszteletére Ágostonnak szenteltette.

VIII. Henrik szakítása a pápával a 16. század közepén egyben a szerzetesrendek és a szentek tiszteletének eltörlését is jelentette. Ez véget vetett Canterbury virágzásának is. Thomas Crammer érsek kiváltsága maradt ugyan a király, mint az angol egyház fejének a beiktatása, de tényleges politikai szerep a továbbiakban sem neki, sem utódainak nem jutott. A székesegyházból a 16. századi vallásháború során eltűnt nagyon sok értékes kép, üvegablak, síremlék, köztük Thomas Becketé is.

Az anglikán reform a Szent Ágoston-apátság bezárását is jelentette. Épületeinek nagy része ma romos állapotban van, csak az oszlopcsarnok és a káptalanterem maradt épen a Saint Augustine's College részeként. Az 1300-as években késői gót stílusban átépített kolostor az egész középkoron át megtartotta gazdasági jelentőségét, míg kulturális téren egyre inkább háttérbe szorult az egyetemekkel szemben, de még romjaiban is hirdeti alapítója és építői dicsőségét.

Canterbury középkori városmagjának három épülete a brit egyháztörténet reformáció előtti korszakát foglalja össze. A térítés időszakát a szerény Szent Márton-templom, a virágzást a székesegyház, míg a végső szakaszt a ma már romokban heverő, egykor hatalmas Szent Ágoston-apátság képviseli.

Amikor a rómaiak i. sz. 43-ban meghódították Britanniát, Canterbury helyén lakott település állt: a város Durovernum néven a Londont a tengerrel összekötő forgalmas út jelentős állomásának számított. I. sz. 450 körül három germán törzs, a jütök, az angolok és a szászok szálltak partra Angliában. Csapataik végigdúlták a sziget déli felét, majd letelepedtek Británia keleti részein. A 6. sz. végén Kentben kialakult Anglia első szász királysága, s fővárosa, Cantwarabyrig (szászul a kenti em-

ber városa) Anglia első keresztény vallási központja lett.

A 6. században Anglia lakosságának döntő többsége pogány volt. A térítés történetét Szent Beda (673–735) Az angol nép egyháztörténete című könyvéből ismerhetjük meg. Eszerint 597-ben Nagy Gergely pápa legátusaként egy itáliai szerzetes, Ágoston érkezett Kentbe, hogy a szászoknak a keresztény hitet hirdesse. Az akkor még pogány Ethelbert király felesége, a keresztény Berta hercegnő feltehetőleg a késő római időkből származó, apró Szent Márton-templomba járt imádkozni. A ma is használatban lévő, azóta többször átépített szentély Anglia legrégebbi keresztény épülete.

Ethelbert király Ágoston és a vele együtt érkezett 40 bencés barát rendelkezésére bocsátotta Szent Márton templomát, engedélyt adott egy Péter és Pál apostolok-

EURO TOP 10 – 2010. január

1. **Black Eyed Peas:** Meet Me Halfway
2. **Rihanna:** Russian Roulette

3. **Lady GaGa:** Bad Romance
4. **David Guetta Ft. Akon:** Sexy Chick

5. **Timbaland:** Morning After Dark
6. **Jay-Z Ft. Alicia Keys:** Empire State of Mind
7. **Ke\$ha:** TiK ToK
8. **Robbie Williams:** Bodies
9. **Alicia Keys:** Doesn't Mean Anything
10. **Mika:** Rain

Lenny Kravitz megerősítette a Jacksonnal készített közös dal hírét

Halála után fél évvel újabb, még nem hallott Michael Jackson-dal bukkant fel az interneten, az Another Day című számot Jackson Lenny Kravitz rockénekes-sel vette fel. Kravitz megerősítette a közös munka tényét. Lenny Kravitz helyi idő szerint hétfőn tett közzé videóüzenetet honlapján, miután a világhálón megjelent a közös munkát bizonyító klip. „A most felbukkant változat még nyers, de valóban ez az a darab” – mondta Kravitz. „A dalt Michael és én vettük fel. Én voltam a producer, én írtam a szöveget és én játszom a hangszereken” – tette hozzá a világhírű énekes, aki azt is megjegyezte, hogy ez volt az egyik leghihetlenebb zenei élmény, amelyben valaha része volt.

Twilight-őrület

Az Alkonyat (Twilight) Stephenie Meyer első regénye, a Twilight-sorozat első tagja, amellyel az író azonnal tinédzserek és fiatal nők millióit hódította meg. Az első részt további három rész követte: New Moon (Újhold), Eclipse (Napfogyatkozás) és Breaking Dawn (Hajnalhasadás).

A világsikert követően a szereplők milliók bálványává váltak, és a történet folytatódik, a második rész – Újhold – hamarosan debütál a mozikban.

A románc halandó és vámpír között tovább szárnyal: Bella egyre mélyebbre merül a természetfeletti lények világában – így aztán még nagyobb veszélyben találja magát, mint korábban.

Bella majdnem tragikus végkimenetelű, 18. születésnapja után Edward Cullen és családja úgy döntenek: a lány biztonsága érdekében elhagyják Forks városát. Ahogy az összetört szívű Bella kóborol az iskola folyosóin, rájön, szerelmét csak akkor érzi igazán közel magához, amikor veszélyben van. Gyerekkori barátja, Jacob Black segítségével felújít egy régi motort, amellyel szabadon kalandozhat. A közösen eltöltött idő meglágyítja Bella megfagyott szívét, fokozatosan egyre közelebb kerül Jacobhoz, a titokzatos Quileute törzs tagjához, akinek szintén megvan a saját, féltve őrzött titka.

Amikor egy véletlen találkozás alkalmával Bella szemtől szembe kerül korábbi ellenségével, és egy természetfeletti erővel bíró farkas menti meg szörnyű helyzetből, világos lesz: Bella még mindig nagy veszélynek van kitéve. Versenyre kel az idővel, hogy megtudja a Quileute törzs titkát és a valódi okot, amiért Edward elhagyta őt. Az út végén pedig vár rá szerelme, és feltehetőleg halálos kimenetelű találkozások.

Ez egy kis előzetes akart lenni...

Így színezd ki 2010-et!

Az okosok ilyen tájt szoktak előrukkolni az idei év színével – nincs ez másként most sem. A Pantone hivatalos színskála szerint 2010-ben akkor vagy menő, ha türkizben nyomulsz!

A tavalyi év sárgája után éles kanyar ugyan a kék, de lássuk be, tényleg van valami üdítő a türkiz árnyalataiban. Kinek mi jut eszébe róluk? Tenger, homok, forróság, napsütés. Pont ez az, amire szükségünk van az elhúzódó válság közepén!

(Bár a lecsérélt ruha- és sminktár árából az ember mondjuk pont befizethet egy tunéziai last minute-re, szóval fenntartásokkal kezeljük mi ezt a színskála-dolgot...)

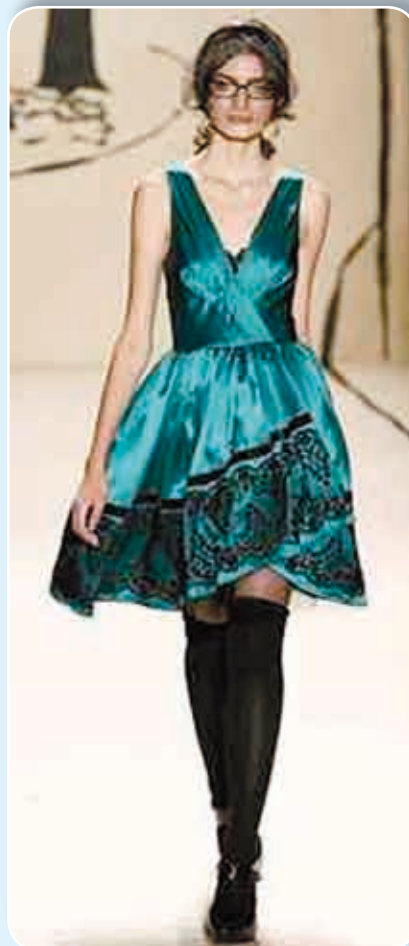
No de akkor nézzük, hogyan hozhatjuk ki a legjobbat 2010-es, türkiz önmagunkból!

A türkiz izgalmas szín, bátran párosítható rózsaszínnel, feketével, ezüsttel és bizonyos lilákkal – a sejtelmes zölddekről nem is beszélve! Egy biztos: ki kell picit nyílni hozzá, de kezdetnek mondjuk nem rossz egy türkiz körömlakk és szemhéjpúder.

A bátortalanabbak kezdenek egy halványabb szemhéjpúderrel, a bevállalósak pedig készítsenek üde, kacér cicaszemet maguknak! (Puska a szilveszteri buli-mink-sorozatunkban, Eszter kobaltkéket kapott!)

Ami a ruhát illet, itt is érvényes a hármas szabály: hacsak nem jelmezbálba megyünk, ne vegyünk fel 3 színnél többet egyszerre – ebben pedig benne a táska, a cipő, a kabát és a sál színe is! A kevesebb több, pláne egy ilyen erőteljes színnél... Maga a türkiz kiváló ékszeralapanyag, de

annyira domináns, hogy gyakorlatilag az egész toalettet hozzá kell igazítani, ráadásul kicsit „nyanyás” is a maga valójában, úgyhogy inkább keresd a kevésbé drága, de annál fiatalosabb, egyszerű darabokat.

Ami pedig a ruhákat illeti, galériánkból ötletet meríthetsz, hogyan viselik a sztárok 2010 trendszínét. Michelle Obamától Vanessa Hudgensig mindenki türkizben nyomul! Személyes kedvencünk Diane Krüger lélegzetelállító, mégis hiperegyszerű Vera Wang ruhája.

Törvényes hülyeségek

A törvényhozás gyakran hoz új törvényeket, ám néha elfelejti a régieket hatálytalanítani. Ilyen „ottfelejtett” (és gyakran teljesíthetetlen) törvényszakaszokból adunk közre egy csokornyit.

- * A londoni taxikban tilos veszett kutyát vagy holttestet szállítani.
- * Tilos a brit Parlament épületében meghalni.
- * Az Egyesült Királyság királynője, II. Erzsébet képmásával díszített bélyeget fejjel lefelé felragasztani árulásnak minősül.
- * Franciaországban tilos egy disznót Napóleonnak elnevezni.
- * Egy 2006-os brit paragrafus szerint törvénybe ütközik, ha nem mondunk el valamit az adóhivatalnak, amit nem szeretnénk, hogy tudjon, ugyanakkor eme törvény szerint nem kell semmit elmondani neki, amit nem baj, ha tud.
- * Alabamában tilos bekötött szemmel vezetni.
- * Ohio-ban tilos részegen horgászni.
- * Nagy-Britanniában egy terhes nő bárhol könnyíthet magán, ahol jólesik, kívánsága szerint akár egy rendőr sisakjába is.
- * Lancashireben senki sem ingerelhet egy kutyát ugatásra azután, hogy megállította egy rendőr a tengerparton.
- * Miami-ban tilos a rendőrsőn belül gördeszkázni.
- * Angliában minden 14 év feletti férfi köteles napi legalább két órában gyakorolni az íjászatot.
- * A londoni szabad polgárok nemcsak hídadó nélkül terelhetik át birkáikat a London Bridge-en, de egészen a Cheapside-ig le is kísérhetik őket.
- * San Salvadorban az ittas vezetés büntetése golyó általi halál is lehet.
- * Angliában egy férfi sofőr bármikor vizelhet, amennyiben kocsijának hátsó kerekére céloz és közben jobb kezét az autóján tartja.
- * Floridában a vasárnap ejtőernyőző hajadonokat börtönbe is zárhatják.

- * Kentuckyban tilos az utcán hat lábnál (180 cm) hosszabb fegyvert rejtegetni a ruházatunk alatt.
- * Chesterbe egyetlen wales-i származású ember sem léphet be napfelkelte előtt, és nem is maradhatnak a városban napnyugta után.
- * York városában teljesen legális megölni egy skótot a régi városfalon belül, de csak ha ijál és nyíllal mászkál.
- * A coloradói Boulderben tilos egy madarat a város határain belül lelőni, és ugyanígy tilos háziállatot „birtokolni”, ezért az ott lakók csak „gondoskodnak” az állatokról.
- * Vermontban a nők csak férjük írásos engedélyével viselhetnek fogaik helyett protézist.
- * Fertőző betegnek tilos Londonban leinteni egy taxit.
- * A brit partokra vetődő halott bálnák feje a királyt illeti meg, míg a farka a királynőt – a farokcsontokból ugyanis merevítőket lehet készíteni a fűzőkhöz.

Érettségi tantárgy lehet a Facebook és a Twitter Nagy-Britanniában

Az iskolai tanterv részévé és ezáltal érettségi tantárggyá akarják tenni a Facebookot, a Twittert és más internetes közösségi oldalakat Nagy-Britanniában. A tantárgy neve angol tanulmányok, digitális kommunikáció lenne, és e honlapok működésének ismeretét követelné meg a diákoktól. A tantárgyat önmagában is fel lehet venni, vagy része lehet a hagyományos angol nyelv és irodalom tantárgynak és az alapfokú érettségi vizsgának (GCSE). A vizsgarendszert szabályozó hatóság jelenleg vizsgálja a tantárgy tartalmi követelményeit, és várhatóan már a jövő tanévben bevezetik az iskolákban.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
 ■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
 ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefonon) ■
 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
 ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
 ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
 ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
 ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■